

VOLBY DO SENÁTU PARLAMENTU ČR A ZASTUPITELSTEV OBCÍ 2018 VE VYSÍLÁNÍ TELEVIZE NOVA

Analýza objektivit a vyváženosti
vybraných pořadů programu NOVA odvysílaných v období od 7. 9. 2018 do 5. 10. 2018

Obsah

1. ÚVOD	3
2. ZADÁNÍ ANALÝZY	4
2.1. PŘEDMĚT A CÍL ANALÝZY	4
2.2. METODIKA ANALÝZY	5
3. ANALYTICKÁ ČÁST	7
3.1. POPIS ZÁKLADNÍCH PARAMETRŮ ANALYZOVANÉHO MATERIÁLU	7
3.2. ANALÝZA HLAVNÍ ZPRAVODAJSKÉ RELACE PROGRAMU NOVA	8
3.2.1. <i>Popis základní struktury analyzovaných příspěvků relace Televizní noviny.....</i>	<i>8</i>
3.2.2. <i>Analýza obecně politických příspěvků relace Televizní noviny</i>	<i>12</i>
3.2.3. <i>Analýza volebních příspěvků relace Televizní noviny.....</i>	<i>26</i>
3.3. ANALÝZA PUBLICISTICKÝCH POŘADŮ PROGRAMU NOVA.....	47
3.3.1. <i>Střepiny</i>	<i>47</i>
4. ZÁVĚR	49

1. ÚVOD

Volby jsou událostí významného společenského dosahu. Základním komunikačním kanálem informujícím o předvolebním politickém dění ve společnosti jsou nepochybně masová média. Ta jsou nejen klíčovým aktérem a zprostředkovatelem sdělení mezi politiky a veřejností, významnou měrou se podílejí i na utváření politických a společenských významů. Jejich společenská odpovědnost je tak (nejen) v období před volbami maximálně důležitá, jelikož jsou do značné míry zodpovědná za objektivní a vyvážený průběh politické soutěže. Objektivita a vyváženost televizního vysílání je zakotvena v zákoně č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, v platném znění (dále jen zákon o vysílání), na jehož dodržování dohlíží Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen Rada). Vzhledem k významnému společenskému dopadu věnuje Rada mediálnímu zpracování voleb vždy značnou pozornost.

Předkládaná analýza vysílání provozovatele TV Nova s.r.o. před volbami do Senátu Parlamentu ČR a zastupitelstev obcí 2018, které se konaly ve dnech 5. a 6. října 2018, vznikla jako součást celkového monitoringu analytického odboru Úřadu Rady, který mapuje vysílání vybraných programů v období před těmito volbami.

Tato analýza primárně sleduje, jak provozovatel TV Nova s.r.o. naplňoval v předvolebním období znění zákona o vysílání, zejména pak § 31 odst. 2 a 3, stanovující, že:

- „provozovatel vysílání poskytuje objektivní a vyvážené informace nezbytné pro svobodné vytváření názorů“
- „provozovatel vysílání je povinen zajistit, aby ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech bylo dbáno zásad objektivit a vyváženosti a zejména nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, popřípadě jejich názory nebo názory jednotlivých skupin veřejnosti, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě“

2. ZADÁNÍ ANALÝZY

Zadání předložené analýzy bylo formulováno následujícím způsobem.

- a. Analýza poskytne informace o tom, jaký prostor byl ve vysílání poskytnut jednotlivým kandidujícím subjektům, resp. jejich zástupcům, s jakými konotacemi a v jakých konkrétních kontextech (výstupy musí být vztaheny jak obecně ke zpravodajství a publicistice, tak k jednotlivým cyklickým řadám pořadů, a v odůvodněných případech, které vyplynou z analytického zpracování, případně k jednotlivým pořadům);
- b. Analýza poskytne informace o tom, jak bylo pracováno s informacemi a se zdroji, zda byla důsledně oddělována fakta a komentáře a jaká byla míra konfrontačnosti svědčící o možné ztrátě neutrality či dokonce podjatosti, resp. zda ve vysílání nebylo možné vysledovat prvky či postupy, které by byly prostředkem manipulace za účelem poškodit nebo naopak prospět některému kandidujícímu subjektu (při odhalení takových prvků je nutno je popsat a zasadit do vysvětlujících kontextů);
- c. Analýza umožní komplexní vyhodnocení, zda program, resp. provozovatel vysílání, v rámci předvolebního vysílání poskytl objektivní, vyvážený a nestranný obraz všech kandidujících subjektů, resp. jejich představitelů (při odhalení pochybení je nutné tento nedostatek popsat, zasadit do vysvětlujících kontextů a adekvátně argumentačně podložit).

2.1. Předmět a cíl analýzy

Předmětem analýzy byly zvoleny dva pořady. Prvním je hlavní zpravodajská relace programu NOVA *Televizní noviny*. Relace je vysílána na tomto programu denně v čase od 19:30 hodin. Stopáž pořadu činí přibližně 40 minut. Ve sledovaném období bylo odvysíláno celkem 29 vydání. Druhým analyzovaným pořadem byl zpravodajsko-publicistický pořad programu NOVA s názvem *Střepiny*. Do monitoringu byla zařazena celkem čtyři vydání.

Cílem analýzy je posoudit, zda v těchto pořadech vysílaných v období před volbami do Senátu Parlamentu ČR a zastupitelstev obcí 2018 nedošlo při informování o politických subjektech k porušení ustanovení § 31 odst. 2 a 3 zákona o vysílání, resp. zda předvolební vysílání jako celek i v rámci jednotlivých dílů pořadů dodržovalo zásady objektivního a vyváženého informování.

Na základě zadání jsme stanovili hlavní výzkumnou otázku znějící: „*Dodržovalo vysílání analyzovaných pořadů provozovatele TV Nova s.r.o. ve sledovaném období zásady objektivního a vyváženého informování jak ve svém celku, tak v rámci jednotlivých dílů pořadů?*“.

Vedlejší výzkumné otázky jsme stanovili tak, aby pomohly zodpovědět základní otázku:

1. *„Jaká byla časová distribuce příspěvků tematizujících volby do Senátu PČR a zastupitelstev obcí 2018 ve vysílání hlavní zpravodajské relace programu NOVA ve sledovaném období?“*
2. *Jaká byla časová distribuce obecně politických příspěvků ve vysílání hlavní zpravodajské relace programu NOVA ve sledovaném období?*
3. *Jaké pořadí zastávaly volební/obecně politické příspěvky ve vysílání hlavní zpravodajské relace programu NOVA ve sledovaném období?*
4. *Objevovaly se upoutávky na volební/obecně politické příspěvky i v headlinu hlavní zpravodajské relace programu NOVA ve sledovaném období? Pokud ano, jak často a jakého typu (tematiky)?*
5. *Jaká témata nastolovala hlavní zpravodajská relace programu NOVA ve volebních/obecně politických příspěvcích ve sledovaném období?*
6. *Kteří političtí aktéři (politici a politické instituce) a s jakou četností byli v hlavní zpravodajské relaci programu NOVA ve sledovaném období zmiňováni a kteří vypovídali?*
7. *V souvislosti, s jakými tématy/v jakém kontextu/s jakou valencí byli političtí aktéři v hlavní zpravodajské relaci programu NOVA ve sledovaném období zmiňováni?*
8. *V souvislosti, s jakými tématy/v jakém kontextu/s jakou valencí dostávali političtí aktéři v hlavní zpravodajské relaci programu NOVA ve sledovaném období prostor vypovídat?*
9. *„O kterých kandidujících subjektech bylo hovořeno ve zpravodajsko-publicistickém pořadu Střepiny a s jakou četností?“*
10. *„Kteří zástupci kandidujících subjektů dostali prostor hovořit ve zpravodajsko-publicistickém pořadu Střepiny a s jakou četností?“*
11. *„Jaká témata byla diskutována ve zpravodajsko-publicistickém pořadu Střepiny?“*
12. *„V jakém kontextu a s jakým vyzněním byly prezentovány kandidující subjekty ve zpravodajsko-publicistickém pořadu Střepiny?“*

2.2. Metodika analýzy

Základní soubor analýzy tvoří všechny zpravodajské i publicistické příspěvky týkající se volební tematiky či politiky obecně, které byly odvysílány ve sledovaných pořadech v období od 7. září 2018 do 5. října 2018. Čtyřtýdenní období před volbami bylo vybráno záměrně vzhledem k očekávanému největšímu zájmu média o volební témata, jakožto i s ohledem na skutečnost, že právě tento časový úsek bývá označován za nejvíce pravděpodobný k ovlivnění nerozhodnutých voličů. Rešerše vysílání programu NOVA, která předcházela monitoringu a analýze, nezjistila, že by provozovatel zařadil do svého vysílacího schématu speciálně předvolebně koncipované pořady. Z toho důvodu byly podrobeny analýze dvě výše zmíněné relace (*Televizní noviny a Střepiny*).

K dosažení cílů analýzy a zodpovězení výše zmíněných otázek jsme aplikovali kombinaci kvantitativní obsahové analýzy a kvalitativní textuální analýzy. Jako základní analytickou jednotku jsme zvolili příspěvek, který tematizoval podzimní volby nebo politická témata obecně. Příspěvek jsme definovali jako stopu, která je oddělena zvukově i vizuálně od předcházejícího a následujícího příspěvku. Vyjma příspěvku jsme pracovali ještě s dalším typem analytické jednotky – výpovědí (např. moderátorů, redaktorů, komentátorů). Tu jsme operacionalizovali jako část zprávy (sdělení), ve které je citován nebo popisován nějaký politický subjekt. Tento subjekt jsme pracovně nazvali „zmiňovaným politickým aktérem“. Výpověď byla definována určitým zmiňovaným subjektem/politickým aktérem (o kom se mluví), kontextem, ve kterém je o něm hovořeno, jeho hodnocením, tematizací (o čem se mluví) a autorem výpovědi (kdo o něm mluví). V jednotlivých příspěvcích jsme tedy na úrovni kvantitativní obsahové analýzy sledovali: hlavní téma příspěvku; „vypovídající“ politické aktéry, jež v příspěvku bezprostředně vystupují (respondenti, mluvčí); k jakým tématům se vyjadřují; jak velký prostor dostávají pro vyjádření; „zmiňované“ politické aktéry, o kterých se v příspěvku hovoří; v souvislosti s jakými tématy se o nich hovoří; v jakém kontextu; s jakou valencí (hodnotové vyznění zprávy). Tyto proměnné byly pro nás, společně se sledováním faktické správnosti poskytovaných informací, hlavními indikátory objektivit a vyváženosti. Výpovědi byly kódovány a následně analyzovány v programu SPSS. Analýza se soustředí nejprve na vysílání hlavní zpravodajské relace programu NOVA. Následně je analýze podroben pořad *Střepiny*. Oba pořady byly posouzeny z hlediska zákona o vysílání jak v rámci jednotlivých vydání, tak v rámci celku.

3. ANALYTICKÁ ČÁST

V analytické části práce nejprve popíšeme základní parametry analyzovaného materiálu, poté se soustředíme na analýzu jednotlivých pořadů. Začneme analýzou hlavního zpravodajství programu NOVA, v další části přejdeme k pořadu *Střepiny*. Hlavní zjištění analýzy obou pořadů shrneme v závěru tohoto materiálu.

3.1. Popis základních parametrů analyzovaného materiálu

Provozovatel TV Nova s.r.o. nenabídl prostřednictvím programu NOVA v předvolebním období žádné speciální předvolebně koncipované pořady. Analýza se tak zaměřila na standardně vysílané pořady, konkrétně hlavní zpravodajskou relaci *Televizní noviny* a zpravodajsko-publicistický pořad *Střepiny*. Sérii předvolebních debat se provozovatel tentokrát rozhodl odvysílat na svém webovém portále Tn.nova.cz. Do vysílání programu NOVA se dostaly pouze úryvky z předvolebních debat kandidátů, které byly prezentovány prostřednictvím reportáží hlavní zpravodajské relace.

Jak ukazuje tabulka 1, volební informování zajišťovala zejména hlavní zpravodajská relace. Volebním či politickým tématům patřila necelá třetina z jejího celkového vysílacího času. Zpravodajsko-publicistický pořad *Střepiny* se zaměřoval spíše na aktuální politická témata bez přesahu k volbám.

Tab. 1: Přehled rešeršovaných a analyzovaných vydání pořadů (zpravodajských příspěvků).

název pořadu	POČET vydání pořadu/zpravodajských příspěvků (ZP)		STOPÁŽ vydání pořadu/zpravodajských příspěvků (ZP)	
	rešeršovaných	analyzovaných	rešeršovaných	analyzovaných
<i>Televizní noviny</i>	29 (736 ZP)	29 (183 ZP)	18:42:28	5:29:06
<i>Střepiny</i>	4 (20 ZP)	4 (5 ZP)	1:46:43	0:34:39
celkem	33 (756 ZP)	33 (188 ZP)	20:29:11	6:03:45

Celkově bylo v analyzovaném období podrobeno rešerši 33 dílů pořadů. Jinými slovy všech 33 odvysílaných dílů jsme zhlédli a dle stanovených kritérií z nich vybrali relevantní obsahy k analýze. Zpravodajský pořad *Televizní noviny* a publicistický pořady *Střepiny* jsou složeny z různého počtu zpravodajských příspěvků. Názornější obraz analyzovaného materiálu proto získáme, uvedeme-li, že celkově bylo ve sledovaných pořadech odvysíláno 756 různých příspěvků, z nichž 188 odpovídalo určeným kritériím, a proto bylo zahrnuto do této analýzy. Přehled analyzovaného materiálu je možné vyjádřit rovněž prostřednictvím stopáže sledovaných pořadů či zpravodajských příspěvků. Celková stopáž všech vydání pořadů zahrnutých do rešerše čítala 20 hodin 29 minut. Čistá stopáž příspěvků, které byly zanalyzovány, zahrnovala 6 hodin 3 minuty, jimiž program NOVA pokrýval volební a politickou agendu.

3.2. Analýza hlavní zpravodajské relace programu NOVA

Hlavní zpravodajská relace *Televizní noviny* je vysílána denně na programu NOVA v čase od 19:30 hodin. Nejedná se o jediné zpravodajství tohoto programu. Na programu NOVA je každý všední den vysílána v rámci pořadu *Snídaně s Novou* relace *Ranní televizní noviny*. V pravé všední poledne je dále do programu zařazen zpravodajský pořad *Polední Televizní noviny* a v odpoledním čase je vysílána relace *Odpolední Televizní noviny*. Jelikož jsou ale do těchto relací povětšinou zařazovány zpravodajské příspěvky, které jsou součástí večerní hlavní zpravodajské relace, nebyly tyto pořady do analýzy zařazeny.

3.2.1. Popis základní struktury analyzovaných příspěvků relace Televizní noviny

Jednotkou analýzy byl zpravodajský příspěvek, který tematizoval volební agendu nebo se týkal politiky obecně a byl od ostatních příspěvků oddělen zvukově a obrazově¹. Abychom takové příspěvky identifikovali, museli jsme zhlédnout všechny zprávy odvysílané v relaci v daném období. Po identifikaci příspěvků, které splňovaly námi zadaná kritéria, jsme každý příspěvek posuzovali z hlediska objektivit a vyváženosti jak jednotlivě, tak následně v celku všech příspěvků, a to prostřednictvím sledování indikátorů objektivit a vyváženosti, které jsme si před analýzou stanovili².

Ve sledovaném období bylo odvysíláno celkem 29 dílů hlavní zpravodajské relace. Délka jednoho vydání dosahovala průměrně 39 minut. Stopáž všech analyzovaných dílů činila 18 hodin 42 minut, během kterých bylo odvysíláno 736 různých zpravodajských příspěvků³. Z tohoto počtu odpovídalo stanoveným kritériím (volební či obecně politická tematika) celkem 183 příspěvků (25 %), které jsme následně zahrnuli do analýzy.

Analyzované příspěvky jsme nejprve kategorizovali do dvou skupin. První skupinu jsme pojmenovali jako „obecně politické“. Tato skupina byla početnější, čítala celkem 120 příspěvků (66 %), jejichž tématem bylo nejčastěji aktuální politické dění. Součástí této skupiny bylo ale i několik zpráv, které nebyly primárně politické tematiky, ale nějakým způsobem v nich figurovali politici či politické instituce (např. zprávy z komunální politiky; kulturních akcí apod.).

Do druhé skupiny příspěvků spadaly zprávy, které byly obsahově tematizovány volební agendou nebo se této agendy nějakým způsobem dotýkaly. Tuto skupinu příspěvků jsme pojmenovali jako „volební“ a zařadili jsme do ní celkem 63 zpráv (34 %). U této kategorie příspěvků jsme dále rozlišovali, zda téma voleb v obsahu zprávy dominuje, či nikoli. Z 63 zpráv jsme nakonec vyčlenili 54 příspěvků (86 %), ve

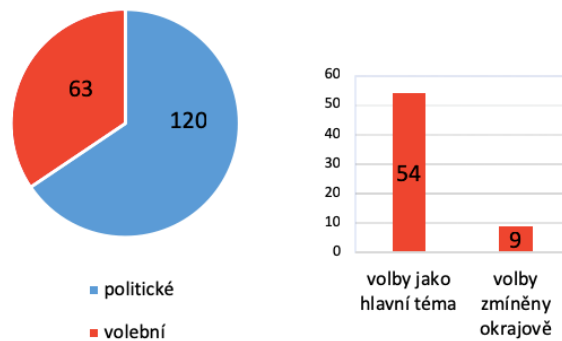
¹ Definice příspěvku viz kap. 2. 2. Metodika analýzy.

² Viz kap. 2. 2. Metodika analýzy.

³ Tento počet je orientačním údajem vycházejícím z našeho pracovního členění založeného jednak na definici příspěvku, jednak na členění příspěvků dle databáze Newton.

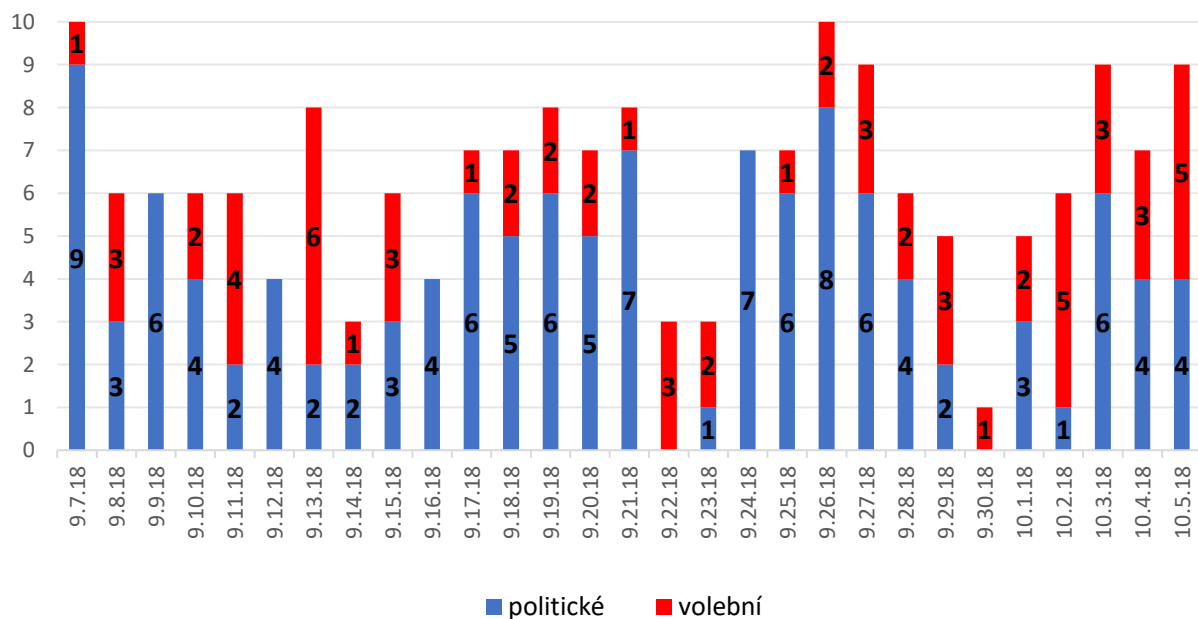
kterých byly nadcházející volby hlavním tématem a 9 příspěvků (14 %), ve kterých se o volbách hovořilo pouze okrajově. Popsané rozdělení příspěvků do jednotlivých kategorií zobrazuje graf 1.

Graf 1: Přehled analyzovaných příspěvků

Podíváme-li se na rozložení sledovaných příspěvků v čase (graf 2), vidíme, že relace *Televizní noviny* informovala pravidelně a s větší četností o obecně politických tématech bez přesahu k podzimním volbám. Obecně politické zprávy dvojnásobně převyšovaly počet příspěvků o volbách. Ačkoli nadcházející volby nebyly v relaci ve sledovaném období dominantním tématem, relace volby reflektovala již od prvního analyzovaného dne a vyjma čtyř dnů (9. 9.; 12. 9.; 16. 9.; 24. 9.) se v každém vydání objevil alespoň jeden volební příspěvek. S blížícím se termínem voleb počet odvysílaných volebních příspěvků roste.

Graf 2: ROZLOŽENÍ ANALYZOVANÝCH PŘÍSPĚVKŮ V ČASE

Pro úplnou představu o tom, jak provozovatel pojímal a zpracovával téma nadcházejících voleb ve své hlavní zpravodajské relaci, popíšme příspěvky z hlediska jejich stopáže, formy a řazení v relaci. Ač se tyto údaje mohou jevit z pohledu zákona o vysílání nadbytečné, vypovídají o důležitosti, jakou redakce volbám přikládala⁴.

Celková stopáž analyzovaných příspěvků činila **5 hodin 29 minut**. Přestože obecně politických zpráv bylo téměř dvakrát tolik co volebních, rozdíl ve stopáži tak výrazný nebyl (Tab. 2). Nepochybně proto, že opakovanou formou obecně politických příspěvků byla krátká čtená zpráva (Tab. 3), která se u kategorie volebních příspěvků vyskytovala jen ojedinele.

Tab. 2: Počet a stopáž analyzovaných příspěvků relace Televizní noviny

kategorie	počet analyzovaných ZP ⁵	podíl analyzovaných ZP z celku	stopáž analyzovaných ZP	podíl analyzovaných ZP z celkové stopáže
POLITIKA	120	66 %	3:02:12	55 %
VOLBY	63	34 %	2:26:54	45 %
CELKEM	183	100 %	5:29:06	100 %

Oběma skupinám dominovala forma reportáže. S podobnou četností byly volební i obecně politické zprávy prezentovány i formou živého vstupu. Obecně politické příspěvky byly propagovány v průběhu relace i formou upoutávky, která se u volebních zpráv objevila pouze jednou.

V rámci zpravodajské relace je největší důležitost zpravidla přikládána událostem/zprávám, které jsou zařazovány do headlinu, tedy přehledu hlavních událostí, který je otvírákem zpravodajské relace. Umístěním zprávy do headlinu dochází k akcentaci významnosti prezentované události, zpráva v headlinu zároveň naznačuje prioritní pozici události ve srovnání s jinými příspěvky. S pomocí headlinů tak můžeme sledovat, jakou důležitost a význam relace přiřazovala jednotlivým událostem/tématům, o kterých v jednotlivých dnech informovala. Optikou této teorie neměly volební události v relaci prioritní pozici. Analýza ukázala, že zatímco v případě obecně politických zpráv byla do headlinu řazena zhruba každá pátá zpráva, u volebních každá dvanáctá. V období před konáním voleb bylo v přehledu hlavních událostí poutáno na volební zpravodajství pouze čtyřikrát. Z toho třikrát byly v headlinu propagovány zprávy, ve kterých byly volby pouze okrajově zmíněny.

Tab. 3: Žánrový formát analyzovaných příspěvků relace Televizní noviny

typ žánrové formy	POLITIKA		VOLBY	
	absolutní četnost	relativní četnost ⁶	absolutní četnost	relativní četnost
reportáž	75	63 %	47	75 %
čtená zpráva	32	27 %	4	6 %
živý vstup	4	3 %	9	14 %
upoutávka	7	5 %	1	2 %
živý vstup se synchronem	2	2 %	2	3 %
CELKEM	120	100 %	63	100 %

⁴ Předpoklad souvislosti mezi množstvím vysílaného obsahu a jeho důležitostí je popsán např. v teorii Agenda-Settings.

⁵ ZP = zpravodajský příspěvek.

⁶ Relativní četnost byla počítána z celkového počtu zpravodajských příspěvků „politických“ a „volebních“ odvysílaných v relaci.

HEADLINE	22	18 %	5	8 %
----------	----	------	---	-----

Důležitost, jakou relace přikládá tématu/události, může být interpretována i z umístění jednotlivých příspěvků v relaci, přičemž první příspěvek je vnímán jako nejdůležitější zpráva dne. V rámci této sledované proměnné byly jednotlivé kategorie příspěvků poměrně vyrovnané. Relace *Televizní noviny* zahajovala zprávy povětšinou jiným tématem než volebním či obecně politickým. Volební příspěvky byly nejčastěji řazeny mezi 6.–10. zprávu, obecně politické mezi 2.–5. Tabulka 4 ukazuje, že zatímco obecně politické příspěvky byly ve sledovaném období v relaci rozprostřeny relativně stejnoměrně mezi 2. až 25. zprávu, nejvíce volebních příspěvků se objevovalo na pozici 6.–10., nebo 16.–20. zprávy. Právě do těchto míst byly pravidelně řazeny volební speciály informující o kandidujících subjektech, které měly jednotný charakter. Konkrétně se jednalo o volební speciál ze čtyř vybraných českých měst (Praha, Brno, Plzeň, Ostrava) a dále záznamy diskuzí s lídry kandidujících subjektů, které byly vysílány na webu Tn.nova.cz. Žádný politický subjekt tak nebyl zvýhodněn od vysíláním příspěvků na výhodnější (čelnější) pozici v relaci.

Tab. 4: Pořadí analyzovaných příspěvků relace *Televizní noviny*

pořadí ZP	POLITIKA		VOLBY	
	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost
1. ZP	6	5 %	3	5 %
2.–5. ZP	24	20 %	8	12 %
6.–10. ZP	23	19 %	17	27 %
11.–15. ZP	21	17 %	10	16 %
16.–20. ZP	20	17 %	15	24 %
21.–25. ZP	19	16 %	7	11 %
26.–... ZP	7	6 %	3	5 %

Jak již bylo řečeno, důležitost, jakou zpravodajská relace přikládá tématu nebo určité události, může být dovozována nejen z počtu a stopáže odvysílaných příspěvků, ale také z jejich umístění v rámci relace či žánrové formy. Shrneme-li popsaná úvodní data o analyzovaných příspěvcích, lze konstatovat, že relace *Televizní noviny* nadcházející volby reflektovala, větší zájem ale jevila o aktuální obecně politické dění. Srovnáme-li úvodní data s daty vzešlými z analýzy vysílání relace *Televizní noviny* před čtyřmi lety (v říjnu 2014) lze konstatovat zvětšený zájem o volební i obecně politická témata. Zatímco v období před komunálními a senátními volbami v roce 2014 činil objem zpráv s politickou tematikou 16 % (5 % volební zprávy, 11 % obecně politické), v roce 2018 vidíme nárůst na 25 % (9 % volební příspěvky, 16 % obecně politické).

Nyní přejdeme k detailnějšímu popisu příspěvků. Uvědomujeme si, že námi vytvořená klasifikace příspěvků na „obecně politické“ a „volební“ je umělá, diváci je nepochybně vnímají v celku všech příspěvků, a na jejich společném základě je i utvářen výsledný mediální obraz jednotlivých politických subjektů. Přesto i nadále budeme pokračovat v rozdělení zpráv na „obecně politické“ a „volební“,

jelikož z analytického hlediska je podstatné ukázat, které subjekty byly zmiňovány v souvislosti s volbami a které v souvislosti s např. aktuálním politickým děním.

3.2.2. Analýza obecně politických příspěvků relace Televizní noviny

Jak již bylo řečeno, ve vysílání relace *Televizní noviny* jsme zaznamenali celkem 120 obecně politických zpráv. V jednotlivých příspěvcích jsme na úrovni kvantitativní obsahové analýzy sledovali:

- hlavní téma příspěvku,
- „vypovídající“ politické aktéry, kteří v příspěvku vystupují/promlouvají (dále respondenti, mluvčí)
- k jakým tématům se vyjadřují
- jak velký prostor dostávají pro vyjádření,
- „zmiňované“ politické aktéry, o kterých se v příspěvku hovoří (dále též vypovídající aktéři),
- v souvislosti s jakými tématy se o nich hovoří,
- kdo o nich hovoří,
- v jakém kontextu,
- s jakou valencí (hodnotové vyznění zprávy).

Tyto proměnné byly pro nás, společně se sledováním faktické správnosti poskytovaných informací, hlavními výše zmíněnými indikátory objektivity a vyváženosti.

Dříve, než přejdeme k analýze obecně politických příspěvků, představíme jejich celkový soupis (Tab. 5). Následně se zaměříme na tematickou strukturu těchto příspěvků, politické subjekty, které v nich dostaly prostor a kontext a valenci výpovědí o nich.

Tab. 5. Přehled analyzovaných obecně politických příspěvků relace Televizní noviny

datum	název příspěvku
7. 9. 2018	Bude muset Česko vracet miliony EU?
	Bude muset Česko vracet miliony EU? (pokračování)
	Velké diskuze kolem dění v Německém Chemnitz
	Studenti si stěžují na opravné testy z angličtiny
	Studenti si stěžují na opravné testy z angličtiny (pokračování)
	Prezident Indie na návštěvě ČR
	Další kamery do škol kvůli bezpečnosti dětí
	Prezidentský kandidát ztratil 40 % krve
	Upoutávka na TN.nova.cz - Zastupitelé z Prahy 4 nechtějí přispět na čtyřčata
8. 9. 2018	Člen volebního štábu Donalda Trumpa půjde do vězení
	Napětí v Saském Chemnitzu nepolevuje
	Ve Švédsku vrcholí předvolební kampaň
9. 9. 2018	Švédské parlamentní volby

	Severní Korea slaví 70leté výročí
	Ministr chce změnit povinné maturity z matematiky
	Napětí v saském Chemnitzu nepolevuje
	Střepiny už dnes večer na Nově
	Střepiny už dnes večer na Nově (pokračování)
10. 9. 2018	Ve sledovaných volbách ve Švédsku posílili nacionalisté
	Klidné shromáždění přerostlo v demonstraci
	Rusové protestovali proti důchodové reformě
	KLDR obnovila taneční vystoupení
11. 9. 2018	V USA probíhají vzpomínkové akce na útoky 11. září
	V Brně řeší parkování v centru města
12. 9. 2018	Karel Schwarzenberg upadl ve sněmovně, odvezla ho sanitka
	Ve sněmovně měli problémy i další politici
	Ministr dopravy hájí dvojitou cenu státní firmy České dráhy
	Juncker přednesl projev o stavu Evropské unie
13. 9. 2018	Plat zdravotníků: Ministr s odbory kompromis nenašli
	Schwarzenberga u z nemocnice propustili domů
14. 9. 2018	Kauza H-systém: prezident napsal ústavnímu soudu
	Trumpův exporadce se přiznal k trestným činům
15. 9. 2018	Vpravo na červenou: Ministr dopravy chystá revoluci
	Podvody s najetými kilometry: Přísné tresty od října
	Vyřeší problém přemnožené černé zvěře peníze?
16. 9. 2018	Stát prodává věci k pěstování a kouření trávy
	Stát prodává věci k pěstování a kouření trávy (pokračování)
	Česko nevzdělané: pomůže povinná škola do 18 let?
	Poslanci chtějí některé obchody otevřít o svátcích
17. 9. 2018	Společné zasedání české a slovenské vlády v Košicích
	Čeští politici se přou o přijetí syrských sirotků
	Poslanci řeší postavení zářezů před sněmovnu
	Přípravy na třetí korejský summit
	Etiopie a Eritrea slaví konec dvacetileté války
	Kandidáta dohnalo obvinění z večírků na střední škole
18. 9. 2018	Vřelé přivítání prezidenta Jižní Koreje
	Kriminalisté prověřují dotace pro Autoklub ČR
	Prezident Zeman jmenoval Mazance do čela NSS
	Na program Nová zelená úsporám má dosáhnout více lidí
	Syřané omylem sestřelili ruské armádní letadlo
19. 9. 2018	Vláda schválila rozpočet, plánuje schodek 40 miliard
	Vláda schválila rozpočet, plánuje schodek 40 miliard (pokračování)
	Prezident Zeman je na oficiální návštěvě Německa
	Dohoda na Jaderném odzbrojení Koreje vypadá slibně
	Američané zvažují vybudování stálé základny v Polsku
	Lídři Evropské unie řeší Brexit i migrační politiku
20. 9. 2018	Na summitu EU se řeší migrace a brexit
	Na summitu EU se řeší migrace a brexit - český pohled

	Téma migrace se hodně skloňuje i v Česku
	Prezident Zeman na návštěvě Německa
	Prezident Trump navštívil oblasti zasažené hurikánem
21. 9. 2018	Stát je ochoten pomoci sirotkům mimo území Česka
	Napětí mezi USA a Čínou nadále graduje
	Prezident Zeman je na oficiální návštěvě Německa
	Nejdelší železniční tunel v Česku
	Politici dostali zásilky s neznámou látkou
	Mayová se pustila do EU
	Meghan Markle uspořádala svou první oficiální oslavu
23. 9. 2018	Velká Británie by mohla znovu hlasovat o brexitu
	Jednání o dostavbě dalších bloků jaderné elektrárny
	Za používání telefonu za volantem má být pokuta až 10 tisíc
24. 9. 2018	Změna financování matrik se zatím odkládá
	Bývalý premiér Bohuslav Sobotka je rozvedený
	Koaliční dohoda na zrušení tzv. karenční doby
	Prezident Zeman je na návštěvě Olomouckého kraje
	Íránská vláda kvůli útoku hrozí odvetou
	Kyberútokům už dříve čelili i členové vlády
25. 9. 2018	Program dešťovka: stát přidá dalších 100 milionů korun
	Donald Trump vystoupil na valném shromáždění OSN
	Sněmovní výbor nedoporučil vydat poslance Ondráčka
	Postavení německé kancléřky mezi poslanci slábne
	Švédský premiér nezískal důvěru nového parlamentu
	České nemocnice stále řeší velký personální problém
	Bude povinná kontrola očí u řidičů?
26. 9. 2018	Minimální mzda by mohla stoupnout o 1200 korun
	Prezident Zeman plánuje stěhování do Středních Čech
	V New Yorku pokračuje valné shromáždění OSN
	Donald Trump ukázal nový model limuzíny
	Poslanci řeší povinnou kontrolu zraku pro řidiče
	Meghan se ukázala v královské akademii umění
	Prezident vymění milovanou Vysočinu za Střední Čechy (upoutávka)
27. 9. 2018	Výbor doporučil sněmovně schválit insolvenční zákon
	Prezident vymění milovanou Vysočinu za Střední Čechy
	Prezident vymění milovanou Vysočinu za Střední Čechy (pokračování)
	V dolech OKD chce stát těžit uhlí minimálně 6 let
	Turecký prezident zahájil návštěvu Německa
28. 9. 2018	Žena nakažená západonilskou horečkou zemřela
	Ostře sledovaná návštěva prezidenta Turecka v Německu
	Spor o hokejové dresy slovenské reprezentace
	Zakáže rybářům Evropská komise zátěže z olova?
29. 9. 2018	Ministerstvo chystá změnu ve značení dálnic
	Turecký prezident zakončil státní návštěvu Německa
1. 10. 2018	Martin Stropnický končí jako poslanec i místopředseda ANO

	Referendum v Makedonii mělo nízkou účast
	Britský princ William zakončil cestu po Africe
2. 10. 2018	Německo má nový plán na omezení dieselových motorů
3. 10. 2018	Lithium: Australská firma chce začít s průzkumnými vrty
	Vláda chce víc profesionálních hasičů
	Tradiční čínská medicína už nebude zdravotnický odbor
	Za pálení trenýrek inspekce udělila napomenutí
	Europoslanci odhlasovali další zpřísnění emisí
	Britská premiérka Theresa Mayová kolegům zatančila
4. 10. 2018	Nová auta pro ochranu prezidenta (upoutávka)
	100 dnů vlády Andreje Babiše
	Nová auta pro ochranu prezidenta
	Princ Harry oznámil radostnou novinu
5. 10. 2018	Prezident jmenuje nového ministra zřejmě v úterý
	Nový člen bankovní rady ČNB
	I Mjong-bak byl odsouzen k 15 letům vězení
	Nizozemsko obvinilo Rusko z kyberútoků

3.2.2.1. Tematická agenda obecně politických příspěvků relace *Televizní noviny*

Abychom získali představu, o jakých událostech se v hlavní zpravodajské relaci hovořilo, podívejme se nejprve na tematickou agendu zpráv.

U každého příspěvku, který jsme vyhodnotili jako relevantní pro tuto analýzu a následně ho zařadili do jedné ze dvou kategorií (politika/volby) jsme předně identifikovali jeho hlavní téma. To jsme určovali na základě toho, jakým způsobem byl příspěvek rámován moderátory ve studiu relace. Uvědomujeme si, že zařazení příspěvku do určité tematické kategorie je značně zjednodušující a zobecňující. Většina příspěvků zahrnovala současně několik témat, jednotlivá témata se vzájemně překrývala. Proto jsme vyjma příspěvku pracovali ještě s dalším typem analytické jednotky – s výpovědí. Výpověď jsme definovali jako část zprávy (sdělení), ve které je citován nebo popisován politický subjekt (zmiňovaný aktér). Výpověď tak byla vymezena určitým subjektem/zmiňovaným aktérem (o kom se hovoří), kontextem a valencí, ve kterém je o něm hovořeno (se kterým se o něm hovoří), tematizací (o čem se v souvislosti s ním hovoří) a autorem výpovědi (kdo o něm hovoří). Změna kteréhokoli parametru signalizovala zápis nové výpovědi.

Každý z obecně politických příspěvků jsme zařadili do jedné ze čtyř tematických kategorií (A-D), na které ukazuje tabulka 6.

A. Téměř polovina příspěvků (44 %) informovala o zahraničním politickém dění. Velký počet příspěvků této tematické kategorie dokládá každodenní zájem relace o zahraniční politiku. V relaci jsou nejčastěji tyto příspěvky zařazovány až na její konec, do přehledu tří po sobě jdoucích krátkých čtených

zpráv. Největší zájem ve sledovaném období byl zaznamenán o události týkající se Ameriky (aktivity prezidenta Trumpa), Velké Británie (brexit; ze života královské rodiny); Německa (nepokoje mezi obyvateli města Chemnitz); Evropské unie (summit EU) a Švédska (volby).

Tab. 6: Tematická agenda analyzovaných příspěvků obecně politických

POLITIKA		
téma	četnost	podíl
A. zprávy ze zahraniční politiky	53	44 %
B. zprávy z domácí politiky	40	33 %
C. zprávy reflektující aktivity prezidenta ČR	13	11 %
D. zprávy jiné tematické kategorie	14	12 %
celkem	120	100 %

B. Ze 120 obecně politických příspěvků jich celkem 40 informovalo o domácím politickém dění. K této kategorii zpráv bychom však mohli zařadit i zprávy týkající se nadcházejících voleb, které analyzujeme zvlášť níže. Pokud bychom to udělali, zájem relace o domácí politické dění by převyšoval zájem o zahraniční politiku. Z událostí domácí politiky relace informovala nejčastěji o chystaných novelách zákonů týkajících se např. zdravotnictví (personální problémy, platy ve zdravotnictví), dopravy (změna ve značení dálnic, výstavba nejdelšího železničního tunelu v ČR, změna v dopravních předpisech), školství (kamery do škol; státní maturity) a jiných oblastí (změna financování matrik, prodejní doba obchodů ve státní svátky, zrušení tzv. karenční doby, povinná kontrola zraku u řidičů, nový insolvenční zákon). Dále relace informovala také o přípravě a schválení rozpočtu na rok 2019. Opakovaným tématem byla i otázka přijetí syrských sirotků, což navrhovala europoslankyně Michaela Šojdrové (KDU-ČSL).

C. Třetí kategorií příspěvků byly zprávy informující o různých aktivitách prezidenta ČR Miloše Zemana. Zpočátku sledovaného období relace informovala o jeho zahraniční cestě do Německa (3 příspěvky), poté o návštěvě Olomouckého kraje (2 zprávy). Další tři příspěvky byly věnovány spekulacím o tom, kde bude prezident trávit důchod. Dva příspěvky, vysílané koncem sledovaného období, se zaměřily na výměnu vozového parku ochranky prezidenta.

G. Ostatní zprávy kategorie obecně politických příspěvků, které jsme zařadili do skupiny „jiné“, informovaly o různých aktuálních událostech s politickým přesahem (např. prověřování dotací pro Autoklub ČR; rozvod Bohuslava Sobotky; kyberútoky na členy vlády; jmenování nového člena ČNB, nevyhovující parkování v centru Brna).

Tematická struktura obecně politických příspěvků ukázala, že výběr většiny zpráv spočíval primárně v zájmu relace o aktuální politické a celospolečenské dění. Žádný z příspěvků nebyl svým tématem vyhodnocen jako problematický z hlediska zákona o vysílání.

3.2.2.1. Politici aktéři obecně politických příspěvků relace *Televizní noviny*

V analýze jsme se dále zaměřili na to, které politické subjekty měly v předvolebním období do zpravodajství přístup. Sledovali jsme, zda nebyli relací upřednostňováni pouze představitelé jedné strany, a dále v souvislosti s jakými tématy se politici v příspěvcích objevovali, v jakém kontextu, případně s jakou valencí.

Pracovně nazýváme politiky ve zpravodajských příspěvcích politickými aktéry, přičemž rozlišujeme mezi dvěma základními skupinami. V prvním případě analyzujeme aktéry, kteří se přímo účastnili zpravodajství, tedy byli redaktory příspěvků osloveni jako zdroje informací (mluvčí/respondenti). Tyto pracovně označujeme vypovídajícími aktéry (též mluvčí/respondenti). Ve druhé kategorii tzv. zmiňovaných aktérů jsou zařazeny politické subjekty, které v příspěvcích nebyly bezprostředně přítomny, ale bylo o nich hovořeno prostřednictvím druhých osob, nejčastěji moderátory nebo redaktory zpravodajské relace, méně často vypovídajícími aktéry.

Toto rozdělení je důležité, neboť je podstatný rozdíl mezi tím, zda mají politici možnost ve zpravodajství vystoupit přímo, být aktivní součástí děje a moci případně tento děj ovlivnit, a případy, kdy je jejich role pouze pasivní, bez vlastního vyjádření. Vypovídající aktéři mohou děj příspěvku mnohem více ovlivnit než aktéři, o kterých je „pouze“ hovořeno.

Nejprve se podívejme, kteří politici dostali možnost hovořit, tedy vypovídající politické aktéry. Z tabulky 7 ukazující na obecnou strukturu všech mluvčích, vidíme, že v obecně politických příspěvcích hovořilo celkem 150 politicky činných osob (z toho 66 různých osob). V celku všech mluvčích to byla téměř polovina. Kategorie „jiné“ zahrnuje velký nediferencovaný počet osob (ostatních „nepolitických“ mluvčích), můžeme říci, že čeští politici byli jednoznačně nejčastějšími mluvčími obecně politických příspěvků.

Do kategorie „jiné“ jsme zahrnuli i zahraniční politiky. Ti byli v obecně politických příspěvcích osloveni celkem 43x (z toho se jednalo o 28 různých osob⁷). Nejčastěji citovanými/vypovídajícími zahraničními politiky obecně politických příspěvků byli americký prezident Donald Trump a předseda nacionalistické politické strany Švédští demokraté Jimmie Åkesson.

Tab. 7: Obecná struktura zdrojů obecně politických příspěvků (vypovídající aktéři)

	POLITIKA	
	absolutní četnost	relativní četnost
politik	150	45 %
jiné	185	55 %
celkem	335	100 %

⁷ Tzn. Někteří politici byli osloveni opakovaně.

Vrátíme-li se k českým politickým představitelům, prostor k vystoupení v obecně politických příspěvcích dostali konkrétně představitelé 9 stran a hnutí. Jen málokdy byli vypovídající politici explicitně slovně zmíněni i s jejich politickou příslušností, ta však byla většinou napsána v titulku, který obeznamoval o jméne a příjmení mluvčího, politické příslušnosti, příp. jeho politické funkci (poslanec, starosta apod.). Pokud příslušnost jednotlivých straníků v titulku chyběla, potom jsme ji při kódování příspěvků sami doplňovali. Podle databáze Českého statistického úřadu jsme také zjišťovali, zda se jedná o kandidáta do voleb, či nikoli.

Tabulka 8 zachycuje absolutní i poměrné zastoupení konkrétních politických stran a seskupení ve výpovědích. Nejčastěji byli oslovoováni politici hnutí ANO, a to s výraznou převahou. Nejčastěji vypovídajícím českým politikem byl premiér Andrej Babiš (ANO), který se pokaždé vyjadřoval k aktuálnímu politickému dění. Pronesl celkem 22 výpovědí ve 13 zprávách. Opakovaně oslovovaným politikem hnutí ANO byl také tehdejší ministr dopravy Dan Ťok, který dostal prostor ve zprávách, jejichž tématem byly záležitosti týkající se dopravy v Česku (dostavba silnic, chystané novely zákonů, zlevněné jízdné Českých drah). Opětovný prostor dostal také ministr životního prostředí Richard Brabec. Hovořil v příspěvcích informujících o programu Nová zelená úsporám a programu Dešťovka. V obecně politických příspěvcích dostali prostor i ostatní zástupci hnutí ANO, kteří stojí v čele dalších ministerstev jako Adam Vojtěch (ministr zdravotnictví), Alena Schillerová (ministřyně financí), Robert Plaga (ministr školství). Menší prostor dostali řadoví poslanci hnutí. Ministři i poslanci se vždy vyjadřovali k prezentovanému tématu z pozice zastupitelské funkce, kterou zastávají. Z komunálních politiků byl osloven v jednom příspěvku kandidát na primátora Prahy Petr Stuchlík, v jiném příspěvku zastupitel města Brna a kandidát hnutí v podzimních volbách Richard Mrázek. Oba příspěvky se týkaly komunální politiky, volby v nich ale nebyly explicitně zmíněny, a proto jsme je zařadili do kategorie obecně politických zpráv. Petr Stuchlík hovořil ve zprávě, jež informovala o „plánu hnutí ANO“ pořídít do škol kamery a zajistít tak bezpečí dětem. Zatímco Petr Stuchlík obhajoval tento nápad a vysvětloval jeho přednosti, ostatní oslovení respondenti referovali o negativních aspektech tohoto plánu. Richard Mrázek vypovídal v příspěvku tematizujícím problematiku parkování v centru města Brna.

Tab. 8: Struktura vypovídajících aktérů obecně politických příspěvků (respondenti)

vypovídající aktér	počet zmínek/ počet ZP ⁸	podíl ⁹	stopáž ¹⁰	podíl ¹¹	témata
ANO	46 20 ZP¹²	42 %	576 s	48 %	domácí politika (35); zahraniční politika (8); komunální politika (2); upoutávka (1)
Babiš A. (předseda hnutí)	22 13 ZP	-	312 s	-	domácí politika (15); zahraniční politika (7)
Ťok D. (nestr., ministr dopravy)	8 5 ZP	-	110 s	-	domácí politika (7); upoutávka (1)
Brabec R. (ministr Životního prostředí)	5 3 ZP	-	44 s	-	domácí politika (5)
Stuchlík P. (nestr., kandidát na primátora Prahy)	2 1 ZP	-	29 s	-	domácí politika (2)
Plaga R. (ministr školství)	2 2 ZP	-	16 s	-	domácí politika (2)
Mrázek R. (zastupitel města Brno)	2 1 ZP	-	7 s	-	jiné (2)
Adámková V. (předsedkyně sněmovního výboru pro zdravotnictví)	1 1 ZP	-	10 s	-	domácí politika (1)
Vojtěch A. (nestr., ministr zdravotnictví)	1 1 ZP	-	18 s	-	domácí politika (1)
Bžoch J. (poslanec)	1 1 ZP	-	5 s	-	zahraniční politika (1)
Schillerová A. (nestr., ministryně financí)	1 1 ZP	-	10 s	-	domácí politika (1)
Nacher P. (nestr., poslanec)	1 1 ZP	-	15 s	-	domácí politika (1)
ČSSD	13 9 ZP	12 %	146 s	12 %	domácí politika (10); jiné (2); zahraniční politika (1)
Hamáček J. (předseda strany)	9 6 ZP	-	114 s.	-	domácí politika (7); jiné (1); zahraniční politika (1)
Chovanec M. (exministr vnitra)	1 1 ZP	-	16 s	-	domácí politika (1)
Maláčová J. (ministryně práce a sociálních věcí ČR)	1 1 ZP	-	7 s	-	domácí politika (1)
Petříček T. (ministr zahraničních věcí ČR)	1 1 ZP	-	5 s	-	domácí politika (1)
Zaorálek L. (exministr zahraničních věcí ČR)	1 1 ZP	-	4 s	-	jiné (1)
ODS	8 7 ZP	8 %	79 s	7 %	zahraniční politika (7); zahraniční politika (1)
Fiala P. (předseda strany)	6 5 ZP	-	63 s	-	zahraniční politika (5); zahraniční politika (1)
Klaus V. ml. (poslanec)	1 1 ZP	-	9 s	-	domácí politika (1)

⁸ ZP = zpravodajský příspěvek.

⁹ Z celkového počtu výpovědí všech politiků.

¹⁰ V sekundách.

¹¹ Z celkové stopáže výpovědí všech politiků.

¹² Čti: 46 výpovědí zástupců hnutí ANO v 20 zpravodajských příspěvcích.

Kupka M. (poslanec)	1 1 ZP	-	7 s	-	domácí politika (1)
TOP 09	8 7 ZP	8 %	78 s	7 %	domácí politika (8)
Pospíšil J. (kandidát na primátora Prahy)	5 4 ZP	-	42 s	-	domácí politika (5)
Kalousek M. (poslanec)	3 3 ZP	-	36 s	-	domácí politika (3)
KDU-ČSL	6 5 ZP	6 %	76 s	6 %	domácí politika (6)
Šojdrová M. (europoslankyně)	3 2 ZP	-	39s	-	domácí politika (3)
Mihola J. (poslanec)	1 1 ZP	-	19 s	-	domácí politika (1)
Kaňkovský V. (poslanec)	1 1 ZP	-	12 s	-	domácí politika (1)
Bartošek J. (poslanec)	1 1 ZP	-	6 s	-	domácí politika (1)
STAN	3 2 ZP	3 %	32 s	2 %	aktivity prezidenta (2); jiné (1)
Pecková P. (nestr.)	2 1 ZP	-	20 s	-	aktivity prezidenta (2)
Gazdík P. (poslanec)	1 1 ZP	-	12 s	-	korupce (1)
SPD	3 2 ZP	3 %	23 s	2 %	domácí politika (3)
Koten R. (poslanec)	2 1 ZP	-	14 s	-	domácí politika (2)
Okamura T. (poslanec)	1 1 ZP	-	9 s	-	domácí politika (1)
Piráti	3 3 ZP	3 %	24 s	2 %	domácí politika (3)
Michálek J. (poslanec)	1 1 ZP	-	10 s	-	domácí politika (1)
Třešňák P. (poslanec)	1 1 ZP	-	9 s	-	domácí politika (1)
Peksa M. (poslanec)	1 1 ZP	-	5 s	-	domácí politika (1)
KSČM	1 1 ZP	1 %	8 s	1 %	domácí politika (1)
Kováčik P. (poslanec)	1 1 ZP	-	8 s	-	domácí politika (1)
jiné¹³	16 7 ZP	14 %	157 s	13 %	aktivity prezidenta (10); domácí politika (4); zahraniční politika (2);
celkem	107 40 ZP	100 %	1199 s	100 %	-

Jak ukazuje tabulka 8, zástupci všech ostatních parlamentních uskupení dostali také prostor, avšak oproti hnutí ANO v menší míře. Z mnoha různých důvodů (časových, kapacitních, finančních) podléhá zpravodajství řadě redukcím, kvůli kterým pak nemohou všichni (v našem případě) politici dostat stejný čas k vyjádření, navíc v časovém intervalu, který je námi uměle vytvořen. Důležité je proto při

¹³ Miloš Zeman (prezident ČR); Petr Pípal (Severočeši-Dubí); Eva Nováková (expolitička); Vladimír Špidla (expolitik).

posouzení celkového prostoru pro jednotlivé politické subjekty přihlédnout k tehdejší politické a společenské situaci i tématům, která opanovala veřejný prostor, stejně jako ke kontextu každého jednotlivého příspěvku. Jak jsme uvedli výše v sekci tematické agendy, vyjma zahraničně politických událostí byly s největší četností medializovány aktuální události z poslaneckého či vládního dění. V těchto příspěvcích pak dostávali prostor zejména představitelé vlády, ministři či premiér. Vládní politici byli v obecně politických příspěvcích osloveni primárně jakožto reprezentanti funkce, kterou zastávají, ne jako představitelé daného politického uskupení, potažmo volební kandidáti. Informovala-li zpráva o významných politických událostech, či kontroverzních tématech prostor k vyjádření dostali i zástupci opozičních stran.

V obecně politických příspěvcích byl osloven jediný představitel mimoparlamentní strany, konkrétně Petr Pípal (Severočeši-Dubí), který hovořil v příspěvku tematizujícím kauzu lithium. Krom uvedených politiků parlamentních stran a jednoho zástupce neparlamentní strany zaznamenala analýza opakované výpovědi prezidenta Miloše Zemana (12 výpovědí v 5 zprávách) a dále archivní výpovědi dvou bývalých politiků Vladimíra Špidly a Evy Novákové. Přístup do zpravodajství tak patřil zejména parlamentním stranám, což na druhou stranu odpovídá zákonnému požadavku, aby nebyla jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě. Odvozujeme-li postavení politických subjektů z celostátní politické situace, lze konstatovat, že prostor, který relace politikům poskytovala, byl odpovídající.

Nyní obraťme perspektivu a podívejme se na druhou skupinu politických aktérů, které jsme v analýze sledovali – tzv. zmiňované politické aktéry. Nebudeme tedy teď nahlížet na to, kdo z politiků v obecně politických příspěvcích hovořil, ale o kom bylo hovořeno.

Celkem jsme v obecně politických příspěvcích identifikovali 444 výpovědí. Nejčastěji se hovořilo o konkrétních politicích (320 výpovědí), dále o obecných politických subjektech a institucích jako např. „vláda“, „Poslanecká sněmovna“, „Senát“, „kandidáti“ apod. (76) a nakonec o politických stranách a hnutích (48). Zaznamenávali jsme tedy nejen konkrétní politiky, ale i politické instituce či politické strany/hnutí jako takové. Obecných subjektů (jako např. poslanci, ministři, vláda apod.) nebylo v analýze zaznamenáno takové množství, aby se s nimi dalo validně pracovat. Proto jsme se v kvantitativní analýze nakonec soustředili pouze na konkrétní české politiky a politická uskupení.

Tabulka 9 ukazuje na celkovou strukturu zmiňovaných konkrétních českých politických subjektů (226 zmínek). Zmiňované strany/hnutí jsou řazeny dle četnosti výpovědí o nich. Pod každým politickým

uskupením jsou uvedeni konkrétní politici, o kterých se hovořilo, s jakou četností se o nich hovořilo a v souvislosti s jakými tématy¹⁴.

Tab. 9: Struktura zmiňovaných politických aktérů/subjektů v obecně politických příspěvcích

zmiňovaný aktér	počet zmínek/ počet ZP¹⁵	podíl 16	témata
ANO	76 29 ZP	33 %	domácí politika (63); zahraniční politika (7); aktivity prezidenta (3); jiné (3)
Babiš A. (předseda hnutí)	38 17 ZP	-	domácí politika (28); zahraniční politika (7); aktivity prezidenta (1); jiné (2)
ANO (obecně o straně)	11 6 ZP	-	domácí politika (11)
Řok D. (nestr., ministr dopravy)	5 3 ZP	-	domácí politika (5)
Plaga R. (ministr školství)	5 2 ZP	-	domácí politika (5)
Vojtěch A. (nestr., ministr zdravotnictví)	4 1 ZP	-	domácí politika (4)
Nováková M. (nestr., ministryně průmyslu a obchodu)	3 2 ZP	-	domácí politika (3)
Stropnický M. (exministr zahraničí)	3 1 ZP	-	domácí politika (3)
Brabec R. (ministr Životního prostředí)	2 2 ZP	-	domácí politika (2)
Schillerová A. (nestr., ministryně financí)	2 2 ZP	-	domácí politika (1); jiné (1)
Okleštěk L. (nestr., poslanec)	2 1 ZP	-	aktivity prezidenta (2)
Faltýnek J. (poslanec)	1 1 ZP	-	domácí politika (1)
ČSSD	34 17 ZP	15 %	domácí politika (24); aktivity prezidenta (2); zahraniční politika (1); jiné (7)
Hamáček J. (předseda strany)	9 6 ZP	-	domácí politika (6); zahraniční politika (1); jiné (2)
ČSSD (obecně o straně)	8 4 ZP	-	domácí politika (8)
Sobotka Bohuslav (expremiér)	4 2 ZP	-	domácí politika (2); jiné (2)
Maláčová J. (ministryně práce a sociálních věcí ČR)	4 1 ZP	-	domácí politika (4)
Birke J. (poslanec)	3 2 ZP	-	domácí politika (3)
Staněk A. (ministr kultury)	2 1 ZP	-	jiné (2)
Chovanec M. (exministr vnitra)	1 1 ZP	-	domácí politika (1)

¹⁴ V kvantitativní analýze jsme zaznamenávali i zahraniční politiky, kvalitativní analýza ale neukázala, že by informace ze zahraniční politiky měly potenciál ovlivnit mediální obraz českých politických subjektů před podzimními volbami. Z toho důvodu se v tabulce omezujeme pouze na české politické subjekty.

¹⁵ ZP = zpravodajský příspěvek.

¹⁶ Z celkového počtu výpovědí všech politiků.

Petříček T. (ministr zahraničních věcí ČR)	1 1 ZP	-	aktivity prezidenta (1)
Zaorálek L. (exministr zahraničních věcí ČR)	1 1 ZP	-	jiné (1)
Poche M. (europoslanec)	1 1 ZP	-	aktivity prezidenta (1)
KDU-ČSL	15 5 ZP	7 %	domácí politika (15)
Šojdrová M. (europoslankyně)	11 3 ZP	-	domácí politika (11)
KDU-ČSL (obecně o straně)	4 2 ZP	-	domácí politika (4)
TOP 09	15 5 ZP	7 %	domácí politika (15)
Schwarzenberg K. (poslanec)	8 2 ZP	-	domácí politika (8)
TOP 09 (obecně o straně)	6 5 ZP	-	domácí politika (6)
Kalousek M. (poslanec)	1 1 ZP	-	domácí politika (1)
ODS	7 5 ZP	3 %	domácí politika (5)
ODS (obecně o straně)	5 4 ZP	-	domácí politika (5)
Fiala P. (předseda strany)	1 1 ZP	-	domácí politika (1)
Stanjura Z. (poslanec)	1 1 ZP	-	domácí politika (1)
KSČM	4 3 ZP	2 %	domácí politika (4)
KSČM (obecně o straně)	2 2 ZP	-	domácí politika (2)
Ondráček Z. (poslanec)	2 1 ZP	-	domácí politika (2)
jiné¹⁷	75 23 ZP	33 %	aktivity prezidenta (54); domácí politika (16); zahraniční politika (1); jiné (4)
celkem	226 52 ZP	100 %	-

Údaje v tabulce 9 do značné míry korespondují s údaji z tabulky 8. Tak jako byli nejčastěji oslovováni představitelé hnutí ANO, tak i v kategorii zmiňovaných politických aktérů měli podstatnou převahu. Chtít na základě těchto údajů deklarovat nevyváženost vysílání by ale bylo velmi problematické, a to vzhledem ke kontextům, v jakých byli tito politici medializováni. Jak jsme již výše uvedli, ve výpovědích byli nejčastěji zmiňováni nejvyšší institucionální představitelé. Proto se opět na předních pozicích v četnosti zmínek vyskytují vládní subjekty ANO a ČSSD. Zástupci těchto subjektů tak nejenže byli viděni a „slyšeni“, ale bylo o nich i hovořeno (redaktory, jinými politiky, experty apod.). Opoziční politici byli prezentováni v pasivnější pozici, ne jako aktéři-hybatelé politického dění, ale jako komentátoři kroků

¹⁷ Zeman M. (prezident); Cyril Svoboda (expolitik); Vladimír Špidla (expolitik).

vlády. Při takové prezentaci pak byli redakcí označováni obecně jako „opozice“, „opoziční poslanci“, „opoziční strany“ apod., což je příčinou nižšího množství zaznamenaných zmínek.

V podstatě mediálně neviditelné byly v obecně politických zprávách neparlamentní strany. Vysvětlení spočívá v zájmu relace o aktuální politické dění celostátní politiky. Z pohledu analyzovaného celku může být tento fakt kritizován. Optikou zákona o vysílání se ale nejedná o uchopitelnou skutečnost. Zákon o vysílání hovoří o tom, že je nutné přihlídnout k reálnému postavení stran v politickém a společenském životě. Z tohoto hlediska je pak nízká medializace neparlamentních stran vysvětlitelná. V kontextu jednotlivých příspěvků nebyly zjištěny skutečnosti, které by ukazovaly na možnou neobjektivitu a nevyváženost vysílání.

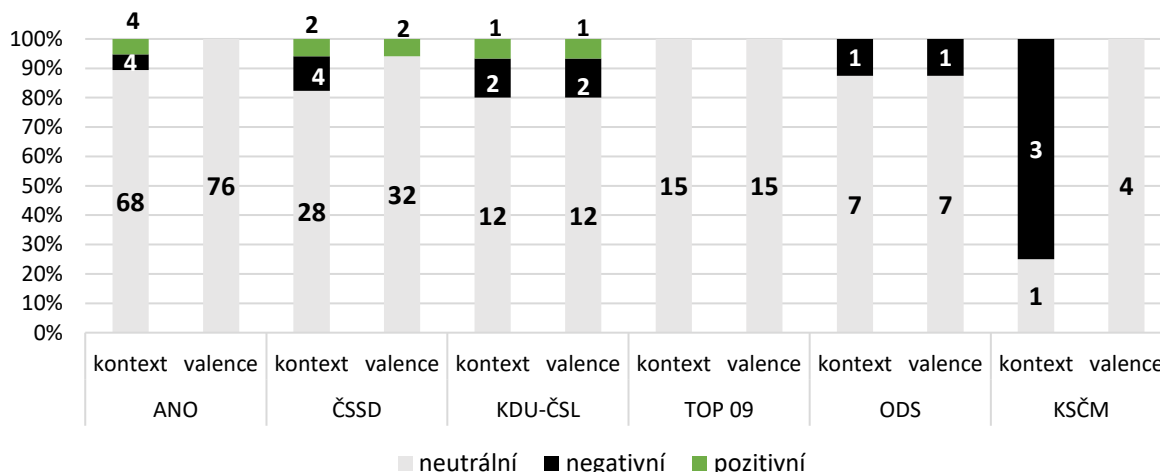
3.2.2.1. Kontext a valence výpovědí o politických subjektech v obecně politických příspěvcích relace Televizní noviny

Závěrem analýzy obecně politických příspěvků se podívejme na kontext a valenci výpovědí o jednotlivých politických stranách a hnutích. Zatímco kontext vypovídá o tom, v jakých souvislostech se o daném politickém subjektu hovořilo, vyznění výpovědi o způsobu, v jakém o něm bylo vypovídáno pomocí různých vrstev výrazových prostředků. Ukazatel valence, tedy hodnotového vyznění výpovědi, se zaměřoval na to, jakým způsobem byla výpověď řečena a zda přitom redaktoři či moderátoři užívali např. expresivně zabarvených hodnotících komentářů. Distinkce mezi kontextem a valencí není velká, pro diváky nemusí být ani znatelná, resp. jim patrně splývá, z hlediska analýzy je však podstatná, protože může ukázat na případné zaujetí redaktorů a moderátorů.

Proměnné kontext a vyznění výpovědí mohly nabývat čtyř hodnot – neutrální, negativní, pozitivní a ambivalentní. Ve výsledku jsme ale hodnotu „ambivalentní“ sloučili s hodnotou „neutrální“. Graf 3 ukazuje na nejčastěji zmiňované politické subjekty a jejich představitele v souvislosti s valenčním a kontextovým zabarvením.

Výpovědi o politických subjektech byly valenčně zabarveny pouze ojediněle. Jak bylo řečeno, ve sledovaném období zaznamenala analýza v obecně politických příspěvcích 226 výpovědí o českých politicích či českých politických stranách/hnutích. Z hlediska hodnocení (valence) politických subjektů lze konstatovat neutrálnost (ambivalentnost) většiny výpovědí (97 %). Pouze 1 % výpovědí bylo laděno negativně, 2 % pozitivně. Valenčně zabarvené výpovědi přitom nezaznívaly ze strany zástupců redakce, ale ze strany vypovídajících aktérů (respondentů/mluvčích), převážně jiných politiků hodnotících své politické kolegy.

**GRAF 3: KONTEXT A VALENCE VÝPOVĚDÍ O POLITICKÝCH SUBJEKTECH
V PŘÍSPĚVČÍCH OBECNĚ POLITICKÝCH**

Kontext a valenci výpovědí není možné validně kvantitativně posuzovat, a to vzhledem k nízkému počtu zaznamenaných zmínek o politicích a politických stranách. Jelikož nebyly v souvislosti s žádnou stranou či politikem zaznamenány jednostranné tendence, stručně jen shrňme příčiny některých negativně/pozitivně zaznamenaných zmínek o jednotlivých stranách.

Pro hnutí ANO vyznívaly kontextově negativně výpovědi zaznamenané v příspěvku informujícím o tom, že poslanci, obávajíc se o svou bezpečnost, řeší postavení zátarasů před sněmovnou. Zátarasy by měly předcházet podobným situacím, jako když se v červenci 2018 v den hlasování o důvěře vlády ANO, ČSSD s podporou KSČM demonstrovalo přímo v Sněmovní ulici v bezprostřední blízkosti parlamentu. Naopak čtyři pozitivní zmínky byly spjaty s osobou premiéra Andreje Babiše. Bylo tomu např. ve zprávě informující o prodloužení těžby uhlí v dolech OKD.

Čtyři kontextově negativní zmínky byly zaznamenány i v souvislosti se stranou ČSSD. Dvě z těchto zmínek zazněly ve zprávě informující o kauze „Lithium“. Terčem negativního komentáře byl bývalý premiér Bohuslav Sobotka. Dvě zaznamenané pozitivní zmínky o straně vynášel její předseda Jan Hamáček, když se vyjadřoval k uplynulým 100 dnům vládnutí strany s hnutím ANO.

Kontextově i valenčně negativní komentáře byly zaznamenány i v souvislosti se stranou KDU-ČSL. Konkrétně zazněly z úst politiků a byly mířeny na europoslankyni Michaelu Šojdrovou kvůli jejímu návrhu, aby Česko přijalo 50 syrských sirotků.

Tři negativní zmínky byly zaznamenány i v kontextu výpovědí o straně KSČM, resp. jejím poslanci Zdeňku Ondráčkovi, kterého Sněmovní výbor nedoporučil vydat ke stíhání kvůli nařčení Michala Horáčka ze spolupráce s StB.

Negativní/pozitivní zmínky, které analýza zaznamenala, byly z pohledu celku zcela zanedbatelné. Analýza neukázala na to, že by byl jakýkoli vliv mezi valencí výpovědí a určitým politickým subjektem. Nelze tedy konstatovat, že by některá strana byla protežována a jiná záměrně prezentována v negativních kontextech, příp. s negativní valencí.

3.2.3. Analýza volebních příspěvků relace Televizní noviny

Nyní již přejdeme k příspěvkům volebním. Jak jsme v základním přehledu analýzy uvedli, celkem jsme zaznamenali 63 různých příspěvků vztahujících se k podzimním volbám 2018. Stejně jako v případě obecně politických zpráv jsme na úrovni kvantitativní obsahové analýzy v každém zpravodajském příspěvku sledovali:

- hlavní téma příspěvku,
- „vypovídající“ politické aktéry, kteří v příspěvku bezprostředně vystupují (dále respondenti, mluvčí)
- k jakým tématům se vyjadřují
- jak velký prostor dostávají pro vyjádření,
- „zmiňované“ politické aktéry, o kterých se v příspěvku hovoří (dále též vypovídající aktéři),
- v souvislosti s jakými tématy se o nich hovoří,
- kdo o nich hovoří,
- v jakém kontextu,
- s jakou valencí (hodnotové vyznění zprávy).

Tyto proměnné byly pro nás, společně se sledováním faktické správnosti poskytovaných informací, hlavními výše zmíněnými indikátory objektivnosti a vyváženosti.

Dříve, než přejdeme k analýze volebních příspěvků, představíme jejich celkový soupis (Tab. 10). Následně se zaměříme na tematickou strukturu těchto příspěvků a politické subjekty, které v nich dostaly prostor.

Tab. 10. Přehled analyzovaných volebních příspěvků relace Televizní noviny

datum	název příspěvku
7. 9. 2018	Hlavní volební téma pro Prahu je doprava
8. 9. 2018	V18: Plzeň (názory občanů)
	V18: Plzeň (o městě)
	V18: Plzeň (kandidáti)
10. 9. 2018	ODS zahájila oficiální kampaň pro podzimní volby
	Velkolepý plán na řešení problému Libeňského mostu
11. 9. 2018	Podzimní volby: Velký průzkum pro TV NOVA
	Podzimní volby: Velký průzkum pro TV NOVA (pokračování)

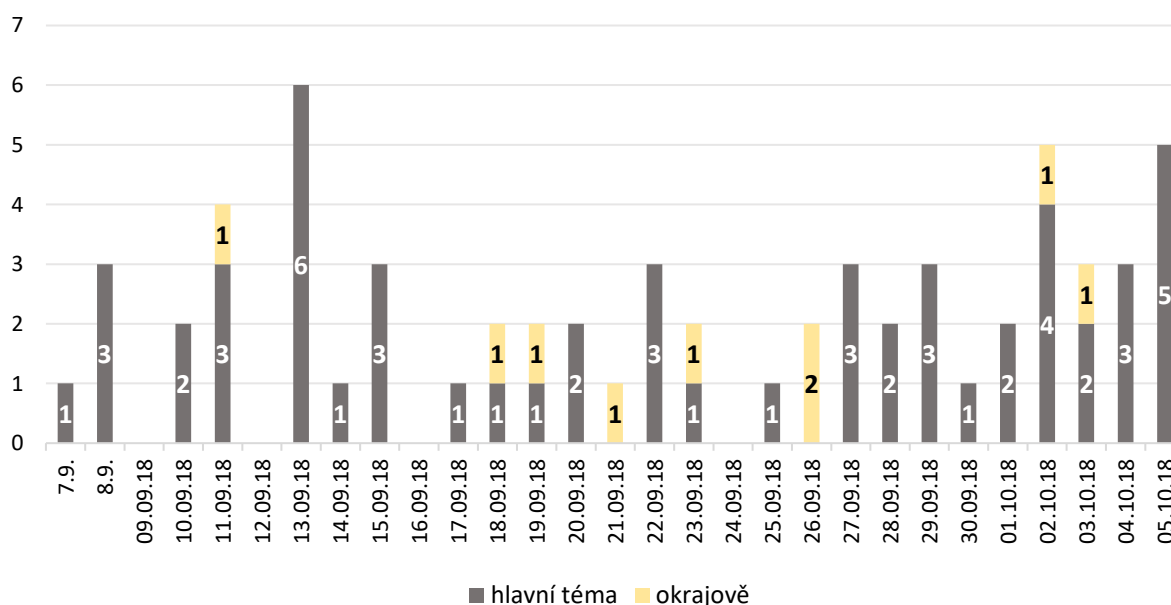
	Odboráři chtějí zkrátit pracovní dobu o půl hodiny
	Napřímo odpovídal předseda STAN Petr Gazdík
13. 9. 2018	Upoutávka: Člen Pirátů si uřízl ostudu
	Podzimní volby: Kampaň na Mostecku vyšetřuje policie
	Podzimní volby: Kampaň na Mostecku vyšetřuje policie (pokračování)
	Kandidát Pirátů stíhán policií za vandalismus
	Podzimní volby: Lidovci zahájili oficiální kampaň
	Napřímo se zástupcem KDU-ČSL Petrem Hladíkem
14. 9. 2018	V18: Volební kampaň SPD je v plném proudu
15. 9. 2018	V18: Ostrava (názory občanů)
	V18: Ostrava (o městě)
	V18: Ostrava (kandidáti)
17. 9. 2018	Plán na výstavbu nové koncertní síně v Praze
18. 9. 2018	Ministrem zahraničí má být současný náměstek Petříček
	Napřímo odpovídal volební lídr ČSSD v Praze Jakub Landovský
19. 9. 2018	Verdikt soudu: Dcera Paroubkových zůstane s matkou
	Strany v Praze slibují dostavbu městského okruhu
20. 9. 2018	Spor mezi hnutím STAN a Sdružením Starostové pro Prahu
	Napřímo odpovídal Stanislav Grospič
21. 9. 2018	Stát je ochoten pomoci sirotkům mimo území Česka - pokračování
22. 9. 2018	V18: Brno (názory občanů)
	V18: Brno (o městě)
	V18: Brno (kandidáti)
23. 9. 2018	V18: Debata kandidátů Brna
	V18: Příprava brněnské debaty
25. 9. 2018	Napřímo odpovídal lídr hnutí SPD Tomio Okamura
26. 9. 2018	Adriana Krnáčová se loučí s funkcí pražské primátorky
	Náměstkovi primátora někdo podpálil auto
27. 9. 2018	V18: Praha - problém s taxikáři
	V18: Praha - problém s taxikáři
	Napřímo odpovídal lídr Pirátů
28. 9. 2018	V18: Organizace voleb
	V18: Peníze za hlas: muž byl obviněn z maření voleb
29. 9. 2018	V18: Praha (názory občanů)
	V18: Praha (o městě)
	V18: Praha (kandidáti)
30. 9. 2018	V18: Předvolební debata s kandidáty na pražského primátora
1. 10. 2018	V18: Praha - problém s taxikáři
	Policie vyšetřuje možné ovlivňování voleb
2. 10. 2018	Do komunálních voleb jde nejméně kandidátů za 18 let
	Do komunálních voleb jde nejméně kandidátů za 18 let (pokračování)
	Někteří starostové kvůli majetkovému příznání končí
	Prezident Zeman pozval do Lán premiéra Babiše
	Napřímo odpovídal předseda ODS Petr Fiala
3. 10. 2018	Práce na důležitých silnicích v Česku mají zpoždění

	Schwarzenberg před volbami onemocněl
	Koalice TOP a STAN chce novou koncertní síň
4. 10. 2018	V18: Již zítra se otevřou volební místnosti
	V pátek a v sobotu nás čekají komunální a senátní volby
	Napřímo s lídrem hnutí ANO Andrejem Babišem
5. 10. 2018	V18: Začaly volby
	V18: Lídři parlamentních stran odvolili
	V18: Informace z volebních místností
	V18: Zajímavosti voleb
	V18: Organizace voleb

Z 63 volebních příspěvků jsme vyčlenili 54 zpráv, v nichž byly nadcházející volby hlavním tématem a 9 zpráv, ve kterých byly volby zmíněny pouze okrajově.

Jak ukazuje graf 4, vyjma čtyř dnů byl denně ve sledovaném období odvysílán v relaci alespoň jeden příspěvek vztahující se k volbám. Průměrně byly do relace v daném období zařazeny dva volební příspěvky denně. Nejvíce volebních příspěvků bylo odvysíláno dne 13. září 2018, kdy relace odvysílala šest tematicky rozmanitých zpráv (kampaň na Mostecku vyšetřuje policie, kandidát České pirátské strany vyšetřován za vandalismus, startující kampaň KDU-ČSL, záznam debaty se zástupcem KDU-ČSL Petrem Hladíkem). Početně bohatý byl na volební příspěvky i první volební den. Relace v ten den informovala o aktualitách prvního dne voleb, odvolení lídrů parlamentních stran, informacích z volebních místností, zajímavostech a kuriozitách voleb a nakonec i organizačních záležitostech.

Graf 4: ROZLOŽENÍ VOLEBNÍCH PŘÍSPĚVKŮ V ČASE

3.2.3.1. Tematická agenda volebních příspěvků relace *Televizní noviny*

Volební příspěvky jsme roztřídili do 11 kategorií podle toho, jakému tématu se dominantně věnovaly.

Tab. 10: Tematická agenda analyzovaných volebních příspěvků

VOLBY		
téma	četnost	podíl
A. volební seriál z vybraných měst ČR	12	19 %
B. debaty kandidátů v médiích	11	17 %
C. volební kampaň/volební program	10	16 %
D. kriminalita	7	11 %
E. organizace voleb	6	10 %
F. domácí politika	5	8 %
G. první volební den	5	8 %
H. osobní život politiků	2	3 %
I. předvolební průzkumy	2	3 %
J. komunální politika	2	3 %
K. politické spory	1	2 %
celkem	63	100 %

A. Nejvyšší počet příspěvků (12) spadal do kategorie *volební seriál z vybraných měst ČR*. Jednalo se o příspěvky, které měly jednotný charakter – úvodní znělku, téma i koncept. Jednalo se o sérii tří po sobě jdoucích zpráv, které byly odvysílány ve dnech 8. 9., 15. 9., 22. 9. a 29. 9. Tématem těchto zpráv byla společensko-politická situace ve čtyřech vybraných městech České republiky – Plzni, Ostravě, Brně a Praze.

První tři příspěvky této tematické kategorie byly odvysílány dne 8. 9. 2018. Moderátoři je uvedli slovy: „Komunální volby se blíží. Startují už za necelý měsíc. A my vám v Televizních novinách chceme pomoci se orientovat ve velkém množství politických stran a uskupení. Proto jsme pro vás připravili speciální volební seriál, se kterým vyrazíme do našich největších měst. A začínáme v Plzni“. Následovala první ze tří reportáží věnovaných městu Plzeň, která zjišťovala, co obyvatelům Plzně chybí či vadí a na co by se z voleb vzešlé nové vedení města mělo zaměřit. Reportáž byla vystavěna převážně na výpovědích dotázaných Plzeňanů. Ti upozorňovali na nedostatečnou podporu sportu, vzrůstající kriminalitu ve městě a problémy s dopravou (chybějící parkovací místa, nedostavěný okruh města a s tím související kolony). Druhý příspěvek, živý vstup redaktora ve studiu relace, shrnoval základní údaje o Plzni (počet obyvatel, rozloha města, rozpočet města), informoval o výsledcích komunálních voleb v roce 2014¹⁸ a o aktuálním předvolebním průzkumu preferencí společnosti SANEP. Posledním příspěvkem série o Plzni byla reportáž, která prezentovala volební program či programové priority kandidujících subjektů,

¹⁸ „V roce 2014 dopadly komunální volby v Plzni velice vyrovnaně. Hnutí ANO s ODS a ČSSD získaly podobný počet hlasů. A každý po deseti zastupitelích. Následovala TOP 09 a komunisté. Ti, díky zisku, asi 8 až 9 % hlasů voličů obdrželi pět křesel. No a do zastupitelstva se dostali také Občané patrioti a KDU-ČSL.“ (výpověď redaktora, Televizní noviny, 8. 9. 2018).

kteře měly potenciál podle předvolebního průzkumu společnosti SANEP získat v Plzni alespoň 5 % hlasů¹⁹. Jednalo se o tyto subjekty: ANO, ODS, Česká pirátská strana, SPD, TOP 09, ČSSD a KSČM.

Stejný koncept měly i reportáže zaměřené na Ostravu (vysíláno dne 15. 9. 2018), Brno (vysíláno dne 22. 9. 2018) a Prahu (vysíláno dne 29. 9. 2018). První reportáž vždy zjišťovala, s čím jsou obyvatelé daných měst ne/spokojení, druhý příspěvek shrnoval základní údaje o městě, včetně politické situace, třetí příspěvek pak prezentoval kandidující subjekty, které dle průzkumů společnosti SANEP mají potenciál uspět ve volbách.

Druhá série tří reportáží byla teda zaměřena na Ostravu. První příspěvek informoval o tom, že Ostravané spatřují největší problémy v narůstající automobilové dopravě, vysoké kriminalitě, nízké bezpečnosti obyvatel a špatné kvalitě ovzduší. Druhý příspěvek informoval o výsledcích komunálních voleb v roce 2014²⁰. Třetí příspěvek prezentoval kandidující uskupení, která mají dle průzkumu preferencí společnosti SANEP šanci uspět ve volbách. V případě Ostravy to byly tyto subjekty: ANO, SPD, KSČM, Česká pirátská strana, Ostravak, ČSSD, KDU-ČSL, LEČO, ODS.

Třetí série tří příspěvků volebního speciálu byla zaměřena na město Brno. V první zprávě byly představeny opět problémy města dle jeho obyvatel (problémy s dopravou, nepořádek v ulicích). Druhá zpráva shrnovala základní údaje o městě a politickou situaci vzešlou z komunálních voleb 2014²¹. Třetí příspěvek prezentoval programové priority těchto kandidujících subjektů: ANO, ODS s podporou Svobodných, Česká pirátská strana, SPD, KDU-ČSL, ČSSD, KSČM, TOP 09, Žít Brno.

Poslední série tří příspěvků byla zaměřena na hlavní město ČR. První reportáž představovala hlavní problémy Prahy. Řeč byla o špatné dopravní situaci (dopravní kolony, nedostatek parkovacích míst), nedostatečné bezpečnosti ve městě, nedostupném bydlení, nepořádku a čistotě ve městě. Ve druhém příspěvku představil redaktor relace základní údaje o městě, včetně výsledků komunálních voleb v roce 2014. Třetí příspěvek prezentoval programové priority těchto politických subjektů: ODS, Česká pirátská strana, Starostové pro Prahu, ANO, ČSSD, KSČM, TOP 09 (Spojení síly pro Prahu), Praha Sobě, SPD.

¹⁹ „Boj o radnici a 47 zastupitelů by v Plzni i letos měl být vyrovnaný. Podle průzkumu společnosti SANEP by totiž žádný subjekt nezískal více než čtvrtinu hlasů. Aspoň 5 % voličů by ale oslovilo hned sedm stran.“ (výpověď redaktora, Televizní noviny, 8. 9. 2018).

²⁰ „Jednoznačným vítězem bylo hnutí ANO, které získalo něco přes dvacet jedna procent hlasů a tím i patnáct zastupitelů z celkových padesáti pěti. I přes značný náskok, byly jejich největším soupeřem sociální demokraté, kteří se umístili na druhém místě. Následovalo místní politické hnutí Ostravak, kterému ale poměrně dýchali na krk komunisté. Obě uskupení si pro sebe zabraly deset zastupitelů. Nad pět procent hlasů se pak dostali ještě lidovci a občanskí demokraté.“ (výpověď redaktora, Televizní noviny, 15. 9. 2018).

²¹ „Se ziskem téměř 20 % hlasů zvítězilo hnutí ANO. Získalo 13 z 55 možných zastupitelských mandátů. V patách jim byli sociální demokraté, kteří získali zhruba o 2 % méně, což jim přineslo 11 mandátů. Na třetím místě se pak umístilo uskupení Žít Brno, čtvrtí skončili lidovci. Obě tyto strany získaly zhruba 12 % hlasů, což jim přineslo 7 míst na brněnské radnici. O 2 mandáty méně, tedy 5, pak získala ODS. Přes 5 % se dostali ještě Zelení, komunisté a TOP 09. Každá z těchto stran má na brněnské radnici 4 zastupitele.“ (výpověď redaktora, Televizní noviny, 22. 9. 2018).

Prezentace kandidujících subjektů byla ze strany relace čistě neutrální. Představitelé kandidujících stran a hnutí dostali možnost krátce představit programové priority v daném městě, případně se vyjadřovali k nastolenému problému a prezentovali možnosti jeho řešení.

B. Druhou početnou skupinou příspěvků byly zprávy informující o *debatách kandidátů v médiích*, resp. debatních pořadech odvysílaných na webu provozovatele Tn.nova.cz.

Osm z celkových 11 příspěvků této tematické kategorie bylo sestříhaným záznamem speciálního volebního diskuzního pořadu *Napřímo*, který byl vysílán na webu Tn.nova.cz. Šlo o sérii předvolebních rozhovorů se zástupci parlamentních stran. První debata byla odvysílána ve čtvrtek 6. září 2018. Tedy v den, který předcházela naší sledované období. Námí analyzované období proto nezahrnuje záznam první debaty *Napřímo*, jehož hostem byl Jiří Pospíšil (TOP 09)²².

Debaty s představiteli parlamentních stran a hnutí byly na webu provozovatele vysílány postupně ve dnech 11. 9., 13. 9., 18. 9., 20. 9., 25. 9., 27. 9., 2. 10. a 4. 10. V tyto dny byly poté provozovatelem odvysílány ve zpravodajské relaci sestříhané záznamy diskuzí v podobě zpravodajských příspěvků, jejichž stopáž dosahovala průměrně až 3 minut. Provozovatel takto postupně prezentoval zástupce všech parlamentních stran. Jednalo se konkrétně o tyto osoby:

- Petr Gazdík, předseda hnutí Starostové a nezávislí (host debaty vysílané dne 11. 9. 2018)
- Petr Hladík, kandidát KDU-ČSL na primátora Brna (host debaty vysílané dne 13. 9. 2018)
- Jakub Landovský, kandidát ČSSD na primátora Prahy (host debaty vysílané dne 18. 9. 2018)
- Stanislav Grospič, místopředseda KSČM (host debaty vysílané dne 20. 9. 2018)
- Tomio Okamura, předseda hnutí SPD (host debaty vysílané dne 25. 9. 2018)
- Ivan Bartoš, předseda České pirátské strany (host debaty vysílané dne 27. 9. 2018)
- Petr Fiala, předseda strany ODS (host debaty vysílané dne 2. 10. 2018)
- Andrej Babiš, předseda hnutí ANO (host debaty vysílané dne 4. 10. 2018)

Reportáže vzniklé na základě odvysílaných debat měly za cíl diváky informovat o nejzajímavějších momentech diskuzí. Jednalo se tedy o prostříh několika vybraných otázek moderátora a odpovědí hosta. Některé dotazy byly čistě neutrálního charakteru, jiné měly konfrontační ráz. Tematicky byly dotazy obdobné napříč všemi debatami (např. v otázce programových priorit strany). Analýza neukázala, že by některá z prezentovaných diskuzí v hlavní zpravodajské relaci byla laděná konfrontačněji než jiná, resp. nebyl zjištěn odlišný přístup provozovatele k některému z pozvaných politiků. Provozovatel poskytl prostor všem parlamentním stranám, čímž splnil požadavky zákona, aby nebyla jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, a to s přihlédnutím k jejich

²² lídrem kandidátky subjektu s názvem TOP 09 a Starostové (STAN) ve spolupráci s KDU-ČSL, LES a Demokrata Jana Kasla – Spojené síly pro Prahu a tudíž i kandidátem tohoto uskupení na post pražského primátora.

reálnému postavení v politickém a společenském životě. Pořadí hostů pak, zdá se, vychází z počtu mandátů subjektu, kterou host zastupuje, v Poslanecké sněmovně ČR.

Provozovatel odvysílal na webu Tn.nova.cz vyjma zmíněných diskuzí i dvě debaty zaměřené na volby v Praze a Brně. I o těch pak informoval prostřednictvím hlavní zpravodajské relace *Televizní noviny*. První taková reportáž byla odvysílána dne 23. 9. 2018 a shrnovala nejzajímavější momenty debaty s devíti kandidáty na brněnského primátora. Jednalo se o kandidáty těchto subjektů: ANO, Žít Brno, Piráti, KDU-ČSL, ODS, ČSSD, TOP 09, KSČM a SPD. Druhá reportáž, odvysílaná dne 30. 9. 2018, informovala o proběhlé debatě s lídry na primátora hlavního města. Diskuze se konkrétně zúčastnili zástupci těchto stran a hnutí: ANO, Praha Sobě, ČSSD, Spojené síly pro Prahu, Piráti, Starostové pro Prahu, ODS, SPD a KSČM. Provozovatel pozval do obou diskuzí zástupce všech subjektů, kteří by podle předvolebního průzkumu společnosti SANEP měli mít největší šance na post brněnského/pražského primátora. Žádný z pozvaných subjektů nebyl prostřednictvím odvysílaných reportáží zvýhodněn/znevýhodněn. Analýza v souvislosti s odvysíláním zkrácených záznamů těchto debatních pořadů nezjistila skutečnosti ukazující na porušení zákona o vysílání.

C. Třetí tematickou kategorii, početně podobnou dvěma předchozím, tvořily zprávy informující o *volební kampani* či *volebním programu stran a hnutí*. Do této skupiny spadalo 10 příspěvků. Ty bychom mohli rozdělit dále na dvě podkategorie.

První podkategorie zahrnuje tři příspěvky, které informovaly o započatí volebních kampaní stran ODS, KDU-ČSL a hnutí SPD a jejich programových prioritách. Jednalo se o velmi podobné zprávy. První z těchto zpráv byla odvysílána dne 10. 9. 2018 a informovala o tom, že strana ODS zahájila oficiální kampaň pro podzimní volby. Příspěvek shrnoval programové priority strany pro komunální a senátní volby. Vyjma několika zástupců strany, dostal v reportáži prostor i politolog, který hodnotil kampaň strany. V podstatě totožnou podobu měla i druhá reportáž, odvysílaná v relaci dne 13. 9. 2018. Tato reportáž informovala o oficiálním zahájení volební kampaně strany KDU-ČSL a programových prioritách této strany. Relace opět poskytla prostor jak představitelům strany, tak politologovi, který hodnotil pozici strany ve volbách. Den nato, 14. 9. 2018, byla odvysílána koncepčně totožná reportáž zaměřující se na hnutí SPD. Reportáž měla zcela totožný charakter, informovala o kampani a programu tohoto hnutí. Prostor opět dostali zástupci hnutí a politolog, který zhodnotil jeho programové zaměření.

Prostřednictvím rešerše databáze Newton jsme zjistili, že koncepčně zcela totožné reportáže odvysílala relace v souvislosti se všemi parlamentními stranami. Námi sledované období však pojímá pouze tři výše popsané. O kampani a programových prioritách strany KSČM informovala reportáž odvysílaná dne 1. 9. 2018. Ve stejném kontextu se hovořilo o hnutí ANO v reportáži vysílané dne 3. 9. 2018. Programové priority hnutí STAN a České pirátské strany byly prezentovány v reportážích vysílaných

dne 4. 9. 2018. Program strany ČSSD byl představen v relaci dne 5. 9. 2018. A nakonec 6. 9. 2018, tedy v den předcházející námi sledované období, byl totožný prostor věnován i straně TOP 09.

Druhá podkategorie této tematické skupiny pojímá 7 zpráv, které byly rovněž zaměřeny na prezentaci volebního programu kandidujících subjektů. Nejednalo se však již o obecnou prezentaci programových priorit parlamentních stran, ale představení konkrétních plánů a vizí subjektů kandidujících v Praze. Čtyři ze sedmi těchto zpráv byly přitom postaveny na návrhu či plánu na zlepšení života v Praze vzešlého z iniciativy hnutí ANO, resp. kandidáta tohoto hnutí na primátora Prahy Petra Stuchlíka.

První příspěvek této kategorie byl odvysílán dne 7. 9. 2018. Zaměřoval se na volební program kandidujících subjektů v Praze v otázce dopravy. Dopravní situace (zejména nedostatek parkovacích míst, výstavba metra D, dopravní kolony) byla představena jako jedno z hlavních pražských volebních témat. Návrhy na zlepšení dopravní situace v příspěvku prezentovala tato kandidující uskupení: Spojené síly pro Prahu, STAN, ODS a Piráti.

Druhý příspěvek byl ve sledovaném období odvysílán dne 10. 9. 2018 a nesl název „Velkolepý plán na řešení problému Libeňského mostu“. Příspěvek byl vystavěn na „nápadu“, s kterým před volbami přišel kandidát na pražského primátora Petr Stuchlík (ANO), a který se týkal řešení situace s Libeňským mostem, který je ve špatném stavu. Úvodem příspěvku byla podrobněji vysvětlena vize kandidáta hnutí ANO týkající se rekonstrukce Libeňského mostu. Ta byla koncem příspěvku zkritizována oslovenými politiky jiných kandidujících subjektů v Praze.

Podobný charakter měla reportáž odvysíláná v relaci dne 19. 9. 2018. Reportáž byla pojmenována „Strany v Praze slibují dostavbu městského okruhu“. I tato reportáž byla primárně postavena na výroku kandidáta hnutí ANO Petra Stuchlíka, který navrhl urychlit dostavbu městského okruhu v Praze novelizací zákona (novela 416 o urychlení výstavby infrastruktury). Prostor vysvětlit svůj nápad dostal na straně jedné Petr Stuchlík (ANO), na straně druhé i další kandidáti na pražského primátora (konkrétně Zdeněk Hřib /Piráti/, Bohuslav Svoboda /ODS/, Jiří Pospíšil /TOP 09/ a Jakub Landovský /ČSSD/), kteří buď kritizovali návrh kandidáta ANO, nebo prezentovali své návrhy řešení. Redakční komentáře byly čistě neutrální.

Další příspěvek této tematické kategorie informoval o problémech s taxikáři v Praze. Příspěvek byl odvysílán dne 27. 9. 2018. Informoval o návrhu řešení problémů s pražskou taxislužbou, který vzešel opět od kandidáta hnutí ANO Petra Stuchlíka. Prostor v této reportáži dostal jak tento kandidát, tak opoziční hlasy zastoupené na straně jedné oslovenými občany Prahy, tak opozičními politiky (Zdeněk Hřib /Piráti/, Bohuslav Svoboda /ODS/, Jiří Pospíšil /TOP 09/ a Jakub Landovský /ČSSD/).

Podobný charakter měla i zpráva odvysíláná dne 1. 10. 2018. Zpráva opět informovala o plánu hnutí ANO, tentokrát na zlepšení života Pražanů na sídlištích v podobě revitalizace vnitrobloků. Prostor opět

dostalo nejen hnutí ANO, ale i zástupci jiných kandidujících uskupení v hlavním městě, kteří se vyjadřovali buď k prezentovanému návrhu, anebo předkládali své návrhy řešení situace.

Dva příspěvky (krátká čtená zpráva a reportáž), odvysílané ve dnech 17. 9. 2018 a 3. 10. 2018, měly totožný charakter jako čtyři výše popsané zprávy. Tentokrát ale byly postavené na návrhu TOP 09 a STAN vystavět v Praze novou koncertní síň. V příspěvku dostali prostor jak zástupci tohoto návrhu (Jiří Pospíšil za TOP 09 a oslovený architekt), tak jeho kritici – politici jiných kandidujících subjektů (Jakub Landovský /ČSSD/), Zdeněk Hřib /Piráti/, Patrik Nacher /ANO/, Bohuslav Svoboda /ODS/, Pavel Sehnal /ODA/).

D. Sedm příspěvků jsme zařadili do kategorie kriminalita. Dva příspěvky (resp. upoutávka a reportáž) informovaly o tom, že kandidát (nyní již bývalý člen) České pirátské strany do zastupitelstva města Zlín je vyšetřován policií. Další dva příspěvky pojednávaly o tom, že kampaň, resp. jeden z propagačních letáků, hnutí Otevřená radnice Most vyšetřuje policie kvůli podezření z rasismu. Jedna zpráva informovala o policejním vyšetřování útoku žháře, který podpálil auto náměstkovi primátora Chomutova. Útok byl v příspěvku spojován s volbami stranickým kolegou napadeného náměstka („Můj názor je, že to může souviset s politikou, protože volby jsou za humny. David jako náměstek statutárního města Chomutova asi bude mnohým lidem trnem v patě“). Poslední dva příspěvky informovaly o podezření na kupčení s hlasy v Chomutově.

E. Celkem šest příspěvků informovalo o záležitostech souvisejících s *organizací voleb* či zajímavostmi kolem nich. První taková zpráva byla v relaci odvysílána dne 28. září 2018. Jejím cílem bylo informovat diváky o přípravách ministerstva vnitra a volebních komisí na komunální a senátní volby. Dvě zprávy informovaly o tom, že do podzimních voleb kandiduje nejméně uchazečů za posledních 18 let. Důvodem má být dle příspěvku nově nabytá povinnost zveřejňovat majetková přiznání, dále nedostatečné finanční ohodnocení a náročnost práce. Povinnému zveřejňování majetkových přiznání byl věnován i jeden celý příspěvek, přičemž opět byla tato povinnost prezentována jako důvod nízkého počtu kandidátů do obecních zastupitelstev. Den před volbami byly dále odvysílány dva příspěvky, které informovaly o organizačních záležitostech voleb (čas konání, návody, jak volit, jak se chovat ve volební místnosti apod.).

F. Pět příspěvků spadalo do kategorie *domácí politika*. Ve všech těchto příspěvcích byly volby pouze okrajově zmíněny. Kontext těchto zmínek byl přitom velmi podobný. Jednalo se o zprávy informující o dění ve státní správě či vládě, přičemž aktivita politiků byla zdůvodňována nadcházejícími volbami, resp. snahou přitáhnout pozornost voličů.

G. *První volební den* bylo odvysíláno celkem pět volebních příspěvků. Ty jsme zařadili do samostatné kategorie *první volební den*. Příspěvky měly informativní charakter. Pojednávaly o průběhu

prvního volebního dne v různých volebních místnostech, prezentovaly odvolení lídrů parlamentních stran či informovaly o aktuální volební účasti a kuriozitách voleb.

H. Dvě zprávy jsme zařadili do kategorie *osobní život politiků*. První zpráva informovala o rozvodu Jiřího Paroubka, kandidáta do senátu. Druhý příspěvek, krátká čtená zpráva, informovala o tom, že Karel Schwarzenberg (TOP 09) má „těsně před komunálními a senátními volbami zápal plic“.

I. Hlavním tématem dvou (po sobě jdoucích) zpráv byly výsledky *předvolebního průzkumu* společnosti SANEP, který vznikl přímo pro provozovatele programu NOVA. Favorizováno bylo hnutí ANO a dále strany ODS a Piráti. O propadu preferencí se mluvilo v souvislosti se stranami levicovými, zejména ČSSD a KSČM.

J. Dvě zprávy se dotýkaly *komunální politiky*. Obě dvě přitom tematizovaly dění v hlavním městě. První zpráva prezentovala končící pražskou primátorku Adrianu Krnáčovou (ANO) a shrnovala její nejznámější (nejmedializovanější) profesní ne/úspěchy a kauzy. Druhá zpráva informovala o současných i minulých problémech s taxislužbami v Praze. Zpráva přitom navazovala na volební příspěvek informující o návrhu kandidáta hnutí ANO Petra Stuchlíka, aby si město zřídilo vlastní taxislužbu.

K. Tématem jednoho příspěvku byly *politické spory*. Konkrétně bylo informováno o sporu mezi hnutím Starostové a nezávislí a sdružením Starostové pro Prahu. Příčinou sporu byl název konkurenčního sdružení, na který si Starostové a nezávislí stěžovali u Ústavního soudu.

Analýza tematické agendy ukázala, že se relace orientovala s větší četností na dění a kandidáty do komunálních voleb. Senátní volby byly zmíněny spíše okrajově, kandidátům do Senátu nebyla věnována samostatná pozornost. Ke komunálním volbám odvysílala relace *Speciály ze čtyř vybraných českých měst*, ve kterých poskytla prostor všem kandidujícím subjektům majícím potenciál dle průzkumu společnosti SANEP v daném městě uspět ve volbách.

Zvláštní pozornost nadto relace věnovala předvolebnímu dění v hlavním městě. V námi sledovaném období bylo odvysíláno sedm reportáží, které prezentovaly názory, plány či vize kandidátů na pražského primátora. Čtyři ze sedmi těchto zpráv přitom primárně informovaly o návrzích vzešlých z iniciativy kandidáta hnutí ANO Petra Stuchlíka. Žádnému jinému subjektu nebyl takovýto samostatný prostor věnován (dvě podobné zprávy byly věnovány společnému návrhu TOP 09 a STAN). Objektivita a vyváženost vysílání ale nebyla dle OATV dotčena, jelikož ve všech těchto příspěvcích poskytl provozovatel prostor i ostatním kandidujícím subjektům, kteří se buď vyjadřovali k prezentovanému návrhu hnutí ANO, nebo dostali prostor prezentovat své vlastní návrhy a postoje.

Významný prostor dále relace věnovala představitelům všech uskupení zastoupených v Poslanecké sněmovně ČR. S každým zástupcem parlamentní strany byla odvysílána reportáž vzniklá na základě diskuzního pořadu *Napřímo*, který byl odvysílán na webu Tn.nova.cz. Stejně tak započítí předvolební

kampaně každé parlamentní strany bylo námětem reportáže. Ačkoli komunální volby nelze posuzovat optikou celostátní politické situace, do komunálních voleb kandiduje nespočet různých politických subjektů, poskytnutí rovnoměrného prostoru parlamentním stranám hodnotíme v kontextu nastolené tematické agendy jako legitimní.

Další odvyšované příspěvky k podzimním volbám přinášely divákům informace o aktuálních předvolebních průzkumech i organizačních záležitostech spjatých s volbami. Provozovatel se tak snažil poskytnout divákům dostatek informací k nadcházejícím volbám. Jeho přístup je možné označit za vyvážený a objektivní.

3.2.3.1. Politici aktéři volebních příspěvků relace *Televizní noviny*

V analýze volebních příspěvků jsme se dále, stejně jako v případě obecně politických příspěvků, zaměřili na to, které politické subjekty měly v předvolebním období do zpravodajství přístup. Sledovali jsme, zda nebyli relací upřednostňováni pouze představitelé jedné strany, a dále v souvislosti s jakými tématy se politici v příspěvcích objevovali, v jakém kontextu, případně s jakou valencí.

Nejprve jsme opět analyzovali tzv. **vypovídající aktéry**, tedy ty, kteří byli redaktory osloveni jako zdroje informací (mluvčí/respondenti). Tabulka 12 ukazuje, že ve volebních příspěvcích jsme zaznamenali celkem **238 výpovědí politicky činných osob**. Ostatními oslovenými respondenty volebních příspěvků (které pojímá v tab. 12 kategorie „jiné“) byli nejčastěji čeští občané (100 výpovědí), odborníci z různých oblastí, tiskoví mluvčí různých institucí, zástupci soukromého sektoru, odborů, volebních komisí apod. Ve volebních příspěvcích byl opakovaně poskytován i prostor politologovi Janu Kubáčkovi, který hodnotil předvolební politickou situaci, kampaně, volební programy i konkrétní kroky kandidujících subjektů. Jan Kubáček je jistě relevantním zdrojem informací, byl ovšem jediným takovým, kterému relace poskytla prostor, a to opakovaně.

Tab. 11: *Obecná struktura zdrojů volebních příspěvků (vypovídající aktéři)*

	VOLBY OBECNĚ	
	absolutní četnost	relativní četnost
politik	238	59 %
jiné	168	41 %
celkem	406	100 %

Na zastoupení konkrétních oslovených politických subjektů ukazuje tabulka 13. Vidíme, že prostor dostali představitelé celkem 20 kandidujících stran a hnutí. S největší četností byli oslovováni, stejně jako v kategorii obecně politických příspěvků, představitelé hnutí ANO. Nejvíce prostoru dostali v příspěvcích prezentujících jejich výpovědi v diskuzních pořadech provozovatele a ve zprávách informujících o volebním programu hnutí v Praze. Tomu odpovídá i skutečnost, že na prvním místě v četnosti výpovědí politiků hnutí ANO je kandidát na primátora Prahy Petr Stuchlík. Velká četnost

výpovědí (11 výpovědí) byla zaznamenána i u osoby tehdejší primátorky Prahy Adriany Krnáčové, přestože se objevila jako zdroj pouze ve dvou volebních příspěvcích. Na třetím místě se umístil předseda hnutí ANO Andrej Babiš, který byl hostel debatního pořadu *Napřímo*. Příčina vyšší medializace představitelů hnutí ANO tkví v tom, že zástupci tohoto hnutí byli prezentováni nejen v příspěvcích bezprostředně volební tematiky (tak jako zástupci jiných subjektů), ale například i v příspěvcích pražské komunální politiky, v souvislosti s kterou byla oslovena již zmíněná tehdejší primátorka Prahy Adriana Krnáčová, nebo ve zprávách o aktuálním politickém dění, ke kterému se vyjadřoval ministr dopravy Dan Ťok či poslanec Radek Vondráček.

Analýza navíc sice zaznamenala v souvislosti se zástupci hnutí ANO více promluv než u jiných subjektů, pokud se podíváme, v kolika příspěvcích jednotliví politici hovořili, rozdíl není tak markantní. Co do počtu příspěvků dostali velmi podobný prostor zástupci parlamentních stran, zejména pak hnutí ANO, ODS, ČSSD, Piráti a TOP 09. Ostatní politici parlamentních stran, KDU-ČSL, SPD, KSČM a STAN, dostali o něco méně prostoru. Příčinou je jejich téměř nulová prezentace v příspěvcích informujících o předvolebním dění v Praze, a to z důvodu nižších předvolebních preferencí těchto subjektů.

Tabulka 13 ukazuje, že relace poskytovala prostor zejména čelním představitelům prezentovaných subjektů a dále pak kandidátům na primátora ve čtyřech městech, kterým byl věnován výše popsaný volební seriál.

Tab. 12: Struktura vypovídajících aktérů volebních příspěvků (respondenti)

vypovídající aktér	četnost počet zmínek/ počet ZP ²³	podíl ²⁴	stopáž ²⁵	podíl ²⁶	témata
ANO	49 18 ZP²⁷	21 %	466 s	17 %	debaty kandidátů v médiích (12); komunální politika (11); volební kampaň/volební program (12); volební seriál z vybraných měst ČR (7); předvolební průzkumy (3); domácí politika (2); kriminalita (1); první volební den (1)
Stuchlík P. (kandidát na primátora Prahy)	17 7 ZP	-	156 s	-	volební kampaň/volební program (11); debaty kandidátů v médiích (3); volební seriál z vybraných měst ČR (2); předvolební průzkumy (1)
Krnáčová A. (ex/primátorka Prahy)	11 2 ZP	-	58 s	-	komunální politika (11)

²³ ZP = zpravodajský příspěvek.

²⁴ Z celkového počtu výpovědí všech politiků.

²⁵ V sekundách.

²⁶ Z celkové stopáže výpovědí všech politiků.

²⁷ Čti: 49 výpovědí zástupců hnutí ANO v 18 zpravodajských příspěvcích.

Babiš A. (předseda strany)	10 2 ZP	-	133 s	-	debaty kandidátů v médiích (9); první volební den (1)
Vokřál P. (kandidát na primátora Brna)	4 3 ZP	-	45 s	-	volební seriál z vybraných měst ČR (3); předvolební průzkumy (1)
Macura T. (kandidát na primátora Ostrava)	2 2 ZP	-	18 s	-	volební seriál z vybraných měst ČR (1); předvolební průzkumy (1)
Vondráček R. (poslanec)	1 1 ZP	-	12 s	-	domácí politika (1)
Nacher P. (nestr., poslanec)	1 1 ZP	-	9 s	-	volební kampaň/volební program (1)
Zazryký R. (kandidát na primátora Plzeň)	1 1 ZP	-	8 s	-	volební seriál z vybraných měst ČR (1)
Hrabáč R. (primátor města Chomutov)	1 1 ZP	-	17 s	-	kriminalita (1)
Řok D. (ministr dopravy)	1 1 ZP	-	10 s	-	domácí politika (1)
ODS	30 16 ZP	13 %	383 s	14 %	debaty kandidátů v médiích (10); volební kampaň/volební program (10); volební seriál z vybraných měst ČR (7); organizace voleb (2); předvolební průzkumy (1)
Fiala P. (předseda strany)	11 4 ZP	-	185 s	-	debaty kandidátů v médiích (7); volební kampaň/volební program (4)
Svoboda B. (kandidát na primátora Prahy)	9 6 ZP	-	93 s	-	volební kampaň/volební program (4); debaty kandidátů v médiích (3); volební seriál z vybraných měst ČR (2)
Vaňková M. (kandidátka na primátorku Brna)	5 4 ZP	-	60 s	-	volební seriál z vybraných měst ČR (3); volební kampaň/volební program (1); předvolební průzkumy (1)
Kupka M. (poslanec)	2 1 ZP	-	12 s	-	organizace voleb (2)
Nytra Z. (kandidát na primátora Ostravy)	1 1 ZP	-	8 s	-	volební seriál z vybraných měst ČR (1)
Baxa M. (kandidát na primátora Plzně)	1 1 ZP	-	13 s	-	volební seriál z vybraných měst ČR (1)
Kratina V. (nestr., kandidát do senátu)	1 1 ZP	-	12 s	-	volební kampaň/volební program (1)
Piráti	28 15 ZP	12 %	317 s	12 %	debaty kandidátů v médiích (9); volební seriál z vybraných měst ČR (6); volební kampaň/volební program (5); kriminalita (5); předvolební průzkumy (2); domácí politika (1)
Hřib Z. (kandidát na primátora Prahy)	10 8 ZP	-	93 s	-	volební kampaň/volební program (5); debaty kandidátů v médiích (3); předvolební průzkumy (1); volební seriál z vybraných měst ČR (1);
Bartoš I. (předseda strany)	7 2 ZP	-	107 s	-	debaty kandidátů v médiích (6); kriminalita (1)
Stacke J. (exčlen)	4 1 ZP	-	26 s	-	kriminalita (4)
Koláčný T. (kandidát na primátora Brna)	4 3 ZP	-	60 s	-	volební seriál z vybraných měst ČR (3); předvolební průzkumy (1)
Richterová O. (poslankyně)	1 1 ZP	-	14 s	-	domácí politika (1)

Witosz D. (kandidát na primátora Ostravy)	1 1 ZP	-	8 s	-	volební seriál z vybraných měst ČR (1)
Bosák P. (kandidát na primátora Plzně)	1 1 ZP	-	9 s	-	volební seriál z vybraných měst ČR (1)
ČSSD	26 13 ZP	11 %	287 s	11 %	debaty kandidátů v médiích (11); volební seriál z vybraných měst ČR (7); volební kampaň/volební program (4); organizace voleb (3); předvolební průzkumy (1)
Landovský J. (kandidát na primátora Prahy)	17 7 ZP	-	180 s	-	debaty kandidátů v médiích (11); volební kampaň/volební program (4); volební seriál z vybraných měst ČR (2)
Birke J. (poslanec)	3 1 ZP	-	34 s	-	organizace voleb (3)
Pospíšil O. (kandidát na primátora Brna)	3 2 ZP	-	47 s	-	volební seriál z vybraných měst ČR (3)
Srba J. (kandidát na primátora Ostravy)	2 2 ZP	-	17 s	-	volební seriál z vybraných měst ČR (1); předvolební průzkumy (1)
Zrzavecký M. (kandidát na primátora Plzně)	1 1 ZP	-	9 s	-	volební seriál z vybraných měst ČR (1)
SPD	22 10 ZP	9 %	246 s	9 %	debaty kandidátů v médiích (9); volební seriál z vybraných měst ČR (7); volební kampaň/volební program (4); domácí politika (1); předvolební průzkumy (1)
Okamura T. (předseda strany)	9 3 ZP	-	130 s	-	debaty kandidátů v médiích (6); volební kampaň/volební program (2); domácí politika (1)
Beran H. (kandidát na primátora Prahy)	6 3 ZP	-	52 s	-	debaty kandidátů v médiích (3); volební seriál z vybraných měst ČR (2); volební kampaň/volební program (1)
FencI I. (kandidát na primátora Brna)	3 2 ZP	-	27 s	-	volební seriál z vybraných měst ČR (3)
Kubín V. (kandidát na primátora Ostravy)	2 2 ZP	-	19 s	-	volební seriál z vybraných měst ČR (1); předvolební průzkumy (1)
Levová J. (kandidátka na primátorku Plzně)	1 1 ZP	-	10 s	-	volební seriál z vybraných měst ČR (1)
Kobza J.	1 1 ZP	-	8 s	-	volební kampaň/volební program (1)
TOP 09	17 12 ZP	7 %	195 s	7 %	volební seriál z vybraných měst ČR (6); volební kampaň/volební program (4); debaty kandidátů v médiích (3); domácí politika (2); předvolební průzkumy (1); organizace voleb (1)
Pospíšil J. (kandidát na primátora Prahy)	11 7 ZP	-	116 s	-	volební kampaň/volební program (4); debaty kandidátů v médiích (3); volební seriál z vybraných měst ČR (2); domácí politika (1); předvolební průzkumy (1)
Válek V. (kandidát na primátora Brna)	3 2 ZP	-	44 s	-	volební seriál z vybraných měst ČR (3)
Langšádlová H. (poslankyně)	1 1 ZP	-	15 s	-	domácí politika (1)
Vozobule M. (kandidát na primátora Plzně)	1 1 ZP	-	11 s	-	volební seriál z vybraných měst ČR (1)

Koulová I. (starostka města Unhošť)	1 1 ZP	-	9 s	-	organizace voleb (1)
KSČM	16 8 ZP	7 %	232 s	9 %	debaty kandidátů v médiích (8); volební seriál z vybraných měst ČR (7); předvolební průzkumy (1)
Grospič S. (poslanec)	5 1 ZP	-	113 s	-	debaty kandidátů v médiích (5)
Semelová M. (kandidátka na primátorku Prahy)	5 2 ZP	-	47 s	-	debaty kandidátů v médiích (3); volební seriál z vybraných měst ČR (2)
Říha M. (kandidát na primátora Brna)	3 2 ZP	-	-	-	volební seriál z vybraných měst ČR (3)
Juroška M. (kandidát na primátora Ostravy)	2 2 ZP	-	8 s	-	volební seriál z vybraných měst ČR (1); předvolební průzkumy (1)
Štekl V. (kandidát na primátora Plzně)	1 1 ZP	-	9 s	-	volební seriál z vybraných měst ČR (1)
KDU-ČSL	14 5 ZP	6 %	171 s	6 %	debaty kandidátů v médiích (6); volební seriál z vybraných měst ČR (4); volební kampaň/volební program (4)
Hladík P. (kandidát na primátora Brna)	8 3 ZP	-	130 s	-	debaty kandidátů v médiích (5); volební seriál z vybraných měst ČR (3)
Bělobrádek P. (poslanec, kandidát do senátu)	2 1 ZP	-	20 s	-	volební kampaň/volební program (2)
Bartošek J. (poslanec)	1 1 ZP	-	9 s	-	volební kampaň/volební program (1)
Wolf J. (kandidát na primátora Prahy)	1 1 ZP	-	6 s	-	volební kampaň/volební program (1)
Pražák Z. (kandidát na primátora Ostravy)	1 1 ZP	-	6 s	-	volební seriál z vybraných měst ČR (1)
STAN	9 2 ZP	4 %	121 s	4 %	debaty kandidátů v médiích (8); politické spory (1)
Gazdík P. (předseda strany)	9 2 ZP	-	121 s	-	debaty kandidátů v médiích (8); politické spory (1)
Starostové pro Prahu	6 3 ZP	3 %	62 s	2 %	debaty kandidátů v médiích (3); volební seriál z vybraných měst ČR (2); politické spory (1)
Nouza J. (kandidát na primátora Prahy)	5 2 ZP	-	45 s	-	debaty kandidátů v médiích (3); volební seriál z vybraných měst ČR (2);
Fischer Karel (předseda hnutí)	1 1 ZP	-	17 s	-	politické spory (1)
Praha sobě	5 2 ZP	2	57 s	2 %	debaty kandidátů v médiích (3); volební seriál z vybraných měst ČR (2)
Čížinský J. (kandidát na primátora Prahy)	5 2 ZP	-	57 s	-	debaty kandidátů v médiích (3); volební seriál z vybraných měst ČR (2)
Žít Brno	3 2 ZP	1 %	41 s	1 %	volební seriál z vybraných měst ČR (3)

Antonová B. (kandidátka na primátorku Brna)	3 2 ZP	-	41 s	-	volební seriál z vybraných měst ČR (3)
Za krásné Nákří	3 1 ZP	1 %	32 s	1 %	organizace voleb (3)
Božovský P. (starosta Nákří)	3 1 ZP	-	32 s	-	organizace voleb (3)
Nový Sever	2 1 ZP	1 %	16 s	1 %	kriminalita (2)
MärcM. (kandidát – Chomutov)	1 1 ZP	-	12 s	-	kriminalita (2)
Dinda D. (náměstek primátora Chomutov)	1 1 ZP	-	4 s	-	kriminalita (2)
ODA	1 1 ZP	0,5 %	4 s	-	volební kampaň/volební program (1)
Sehnal P. (kandidát na primátora Prahy)	1 1 ZP	-	4 s	-	volební kampaň/volební program (1)
Ústecké fórum občanů	1 1 ZP	0,5 %	7 s	-	organizace voleb (1)
Nechybová v. (kandidátka na primátorku Ústí n. Labem)	1 1 ZP	-	7 s	-	organizace voleb (1)
LEČO	1 1 ZP	0,5 %	16 s	1 %	volební seriál z vybraných měst ČR (1)
Přikrylová L. (kandidátka na primátorku Ostravy)	1 1 ZP	-	16 s	-	volební seriál z vybraných měst ČR (1)
Zelení	1 1 ZP	0,5 %	6 s	-	kriminalita (1)
Globočnick P. (kandidát Litvínov)	1 1 ZP	-	6 s	-	kriminalita (1)
Ostravák	1 1 ZP	0,5 %	15 s	1 %	volební seriál z vybraných měst ČR (1)
Semerák L. (kandidát na primátora Ostravy)	1 1 ZP	-	15 s	-	volební seriál z vybraných měst ČR (1)
Otevřená radnice Most	1 1 ZP	0,5 %	11 s	1 %	kriminalita (1)
Novotný K. (lídr hnutí)	1 1 ZP	-	11 s	-	kriminalita (1)
Zeman M. (prezident)	1 1 ZP	0,5 %	13 s	0,5 %	první volební den (1)
Fischer P. (kandidát do senátu)	1 1 ZP	0,5 %	10 s	0,5 %	volební kampaň/volební program (1)

celkem	238 39 ZP	100 %	2708 s	100 %	-
---------------	----------------------	--------------	---------------	--------------	---

Vyjma parlamentních stran a hnutí prezentovala relace i zástupce menších stran, ať už kandidujících v Praze nebo mimo ni. Nejčastěji se tyto osoby objevily v příspěvcích mapujících společensko-politickou situaci ve vybraných městech ČR. Případně jejich prezentace souvisela s aktuálním děním, které relace prezentovala (zprávy o organizaci voleb, podezření na kupčení s hlasy v Chomutově). Oproti parlamentním stranám se však jednalo o zanedbatelný prostor.

Stejně jako v analýze obecně politických příspěvků jsme nesledovali jen to, kteří politici ve volebních příspěvcích „hovoří“, ale také to, kdo, kdy a jak mluví o politických subjektech. Kategorie tzv. zmiňovaných aktérů přinesla podobná zjištění jako kategorie aktérů vypovídajících (Tab. 14). Největší počet zmínek byl opět zaznamenán o hnutí ANO. Odůvodnění je totožné jako v případě kategorie vypovídajících aktérů – příčina tkví v medializaci stany jak prostřednictvím volebních témat, tak prostřednictvím témat komunální a domácí politiky. Tabulka 14 ukazuje, že s velmi obdobnou četností byly medializovány ostatní parlamentní subjekty, přičemž jejich medializace zhruba odráží jejich poměrné zastoupení v parlamentu. Kromě těchto subjektů věnovala relace pozornost i několika menším uskupením. Jednalo se však o pouhé zmínky v rámci jedněch příspěvků.

Tab. 13: Struktura zmiňovaných politických aktérů/subjektů v příspěvcích volebních

zmiňovaný aktér	počet zmínek počet ZP²⁸	podíl 29	témata
ANO	86 29 ZP	24 %	volební kampaň/volební program (22); debaty kandidátů v médiích (14); předvolební průzkumy (14); volební seriál z vybraných měst ČR (13); komunální politika (7); organizace voleb (7); domácí politika (6); první volební den (3)
ANO (o straně obecně)	49 21 ZP	-	volební kampaň/volební program (13); volební seriál z vybraných měst ČR (12); předvolební průzkumy (11); debaty kandidátů v médiích (7); organizace voleb (5); první volební den (1)
Babiš A. (předseda strany)	17 12 ZP	-	domácí politika (6); debaty kandidátů v médiích (4); první volební den (2); volební kampaň/volební program (2); organizace voleb (2); předvolební průzkumy (1)
Krnáčová A. (primátorka Prahy)	9 4 ZP	-	kunální politika (7); debaty kandidátů v médiích (1); volební kampaň/volební program (1)
Stuchlík P. (kandidát na primátora Prahy)	8 5 ZP	-	volební kampaň/volební program (5); debaty kandidátů v médiích (2); předvolební průzkumy (1)
Vokřál P. (kandidát na primátora Brna)	2 2 ZP	-	volební seriál z vybraných měst ČR (1); předvolební průzkumy (1)
Ťok D. (ministr dopravy)	1 1 ZP	-	volební kampaň/volební program (1)

²⁸ ZP = zpravodajský příspěvek.

²⁹ Z celkového počtu výpovědí všech politiků.

ČSSD	52 17 ZP	14 %	domácí politika (19); debaty kandidátů v médiích (8); volební seriál z vybraných měst ČR (8); předvolební průzkumy (6); osobní život politiků (4); organizace voleb (3); volební program/volební kampaň (2); první volební den (2)
ČSSD (o straně obecně)	28 14 ZP	-	volební seriál z vybraných měst ČR (8); předvolební průzkumy (6); debaty kandidátů v médiích (5); domácí politika (3); organizace voleb (3); volební program/volební kampaň (2); první volební den (1)
Petříček T. (ministr zahraničních věcí)	9 2 ZP	-	domácí politika (9)
Paroubek J. (kandidát strany do senátů)	4 1 ZP	-	osobní život politiků (4)
Poche M. (europoslanec)	4 2 ZP	-	domácí politika (4)
Hamáček J. (předseda strany)	4 2 ZP	-	domácí politika (3); první volební den (1)
Dolínek P. (poslanec)	2 1 ZP	-	debaty kandidátů v médiích (2)
Landovský J. (kandidát na primátora Prahy)	1 1 ZP	-	debaty kandidátů v médiích (1)
ODS	36 16 ZP	10 %	volební program/volební kampaň (13); volební seriál z vybraných měst ČR (9); předvolební průzkumy (6); debaty kandidátů v médiích (5); organizace voleb (2); první volební den (1)
ODS (o straně obecně)	28 15 ZP	-	volební program/volební kampaň (10); volební seriál z vybraných měst ČR (9); předvolební průzkumy (5); debaty kandidátů v médiích (2); organizace voleb (2)
Svoboda B. (kandidát na primátora Prahy)	4 3 ZP	-	debaty kandidátů v médiích (2); volební program/volební kampaň (2)
Fiala P. (předseda strany)	2 2 ZP	-	debaty kandidátů v médiích (1); první volební den (1)
Vaňková M. (kandidátka na primátorku Brna)	1 1 ZP	-	předvolební průzkumy (1)
Kratina V. (nestr., kandidát do senátu)	1 1 ZP	-	volební program/volební kampaň (1)
Piráti	33 13 ZP	9 %	předvolební průzkumy (9); debaty kandidátů v médiích (8); kriminalita (7); volební seriál z vybraných měst ČR (6); volební kampaň/volební program (2); první volební den (1)
Česká pirátská strana (o straně obecně)	23 11 ZP	-	debaty kandidátů v médiích (7); předvolební průzkumy (7); volební seriál z vybraných měst ČR (6); volební kampaň/volební program (2); kriminalita (1)
Stacke J. (exčlen strany)	6 2 ZP	-	kriminalita (6)
Bartoš I. (předseda strany)	2 2 ZP	-	debaty kandidátů v médiích (1); první volební den (1)
Hřib Z. (kandidát na primátora Prahy)	1 1 ZP	-	předvolební průzkumy (1)
Kolářský T. (kandidát na primátora Brna)	1 1 ZP	-	předvolební průzkumy (1)
SPD	29 10 ZP	8 %	debaty kandidátů v médiích (11); volební kampaň/volební program (9); volební seriál z vybraných měst ČR (5); předvolební průzkumy (2); první volební den (2)
SPD (obecně o straně)	24 9 ZP	-	volební kampaň/volební program (9); debaty kandidátů v médiích (8); volební seriál z vybraných měst ČR (4); předvolební průzkumy (2); první volební den (1)
Okamura T. (předseda strany)	3 3 ZP	-	debaty kandidátů v médiích (1); volební seriál z vybraných měst ČR (1); první volební den (1)

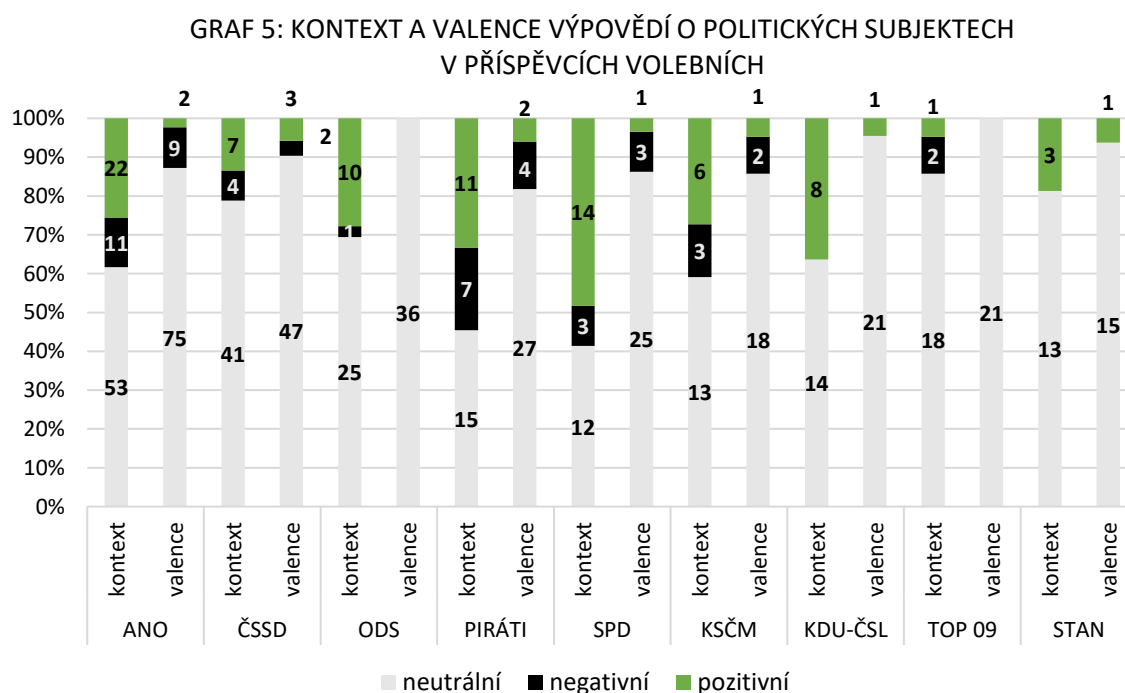
Beran H. (kandidát na primátora Prahy)	2 1 ZP	-	debaty kandidátů v médiích (2)
KSČM	22 14 ZP	6 %	debaty kandidátů v médiích (10); volební seriál z vybraných měst ČR (8); předvolební průzkumy (2); volební kampaň/volební program (1); první volební den (1)
KSČM (obecně o straně)	20 13 ZP	-	debaty kandidátů v médiích (9); volební seriál z vybraných měst ČR (8); předvolební průzkumy (2); volební kampaň/volební program (1)
Filip V. (předseda strany)	1 1 ZP	-	první volební den (1)
Grospič S. (poslanec)	1 1 ZP	-	debaty kandidátů v médiích (1)
KDU-ČSL	22 8 ZP	6 %	volební kampaň/volební program (15); volební seriál z vybraných měst ČR (6); první volební den (1)
KDU-ČSL (obecně o straně)	20 7 ZP	-	volební kampaň/volební program (14); volební seriál z vybraných měst ČR (6)
Bělobrádek P. (poslanec, kandidát do senátu)	1 1 ZP	-	první volební den (1)
Hladík P. (kandidát na primátora Brna)	1 1 ZP	-	volební kampaň/volební program (1)
TOP 09	21 15 ZP	6 %	volební seriál z vybraných měst ČR (5); debaty kandidátů v médiích (5); volební kampaň/volební program (3); organizace voleb (2); osobní život politiků (2); domácí politika (1); předvolební průzkumy (1); politické spory (1); první volební den (1)
TOP 09 (obecně o straně)	15 11 ZP	-	volební seriál z vybraných měst ČR (5); debaty kandidátů v médiích (4); volební kampaň/volební program (3); organizace voleb (2); politické spory (1)
Schwarzenberg K. (poslanec)	3 2 ZP	-	osobní život politiků (2); domácí politika (1)
Kalousek M. (poslanec)	1 1 ZP	-	debaty kandidátů v médiích (1)
Pospíšil J. (kandidát na primátora Prahy)	2 2 ZP	-	předvolební průzkumy (1); první volební den (1)
STAN	16 7 ZP	4 %	debaty kandidátů v médiích (9); politické spory (3); volební kampaň/volební program (2); předvolební průzkumy (1); první volební den (1)
STAN (obecně o straně)	15 6 ZP	-	debaty kandidátů v médiích (9); politické spory (3); volební kampaň/volební program (2); předvolební průzkumy (1);
Gazdík P. (předseda strany)	1 1 ZP	-	první volební den (1)
Spojené síly pro Prahu	5 4 ZP	2 %	předvolební průzkumy (2); volební kampaň/volební program (2); politické spory (1)
Nový sever	4 1 ZP	1 %	kriminalita (4)
Dinda D. (kandidát)	3 1 ZP	-	kriminalita (3)
Nový sever	1 1 ZP	-	kriminalita (1)
Starostové pro Prahu	3 1 ZP	1 %	politické spory (3)
Ostravák	3 2 ZP	1 %	volební seriál z vybraných měst ČR (3)
LEČO	2 2 ZP	1 %	volební seriál z vybraných měst ČR (2)

Žít Brno	2 2 ZP	1 %	volební seriál z vybraných měst ČR (2)
Otevřená radnice Most	2 1 ZP	1 %	volební kampaň/volební program (2)
Trojkoalice	1 1 ZP	-	volební seriál z vybraných měst ČR (1)
Občané patrioti	1 1 ZP	-	volební seriál z vybraných měst ČR (1)
Změna pro Liberec	1 1 ZP	-	předvolební průzkumy (1)
Dělnická strana sociální spravedlnosti	1 1 ZP	-	debaty kandidátů v médiích (1)
Zelení	1 1 ZP	-	volební seriál z vybraných měst ČR (1)
Praha Sobě	1 1 ZP	-	debaty kandidátů v médiích (1)
Mostečané Mostu	1 1 ZP	-	volební kampaň/volební program (1)
Strana pro Ústí (Nezávislí, SZ a Piráti)	1 1 ZP	-	předvolební průzkumy (1)
Svobodní	1 1 ZP	-	předvolební průzkumy (1)
Fischer P. (kandidát do senátu)	2 2 ZP	1 %	volební kampaň/volební program (2)
Drahoš J. kandidát do senátu)	1 1 ZP	-	volební kampaň/volební program (1)
Zeman M. (prezident ČR)	10 4 ZP	2 %	domácí politika (5); první volební den (5)
celkem	360	100 %	-

3.2.3.1. Kontext a valence výpovědí o politických subjektech ve volebních příspěvcích relace *Televizní noviny*

Závěrem analýzy volebních příspěvků se podívejme na to, jak bylo o jednotlivých politických subjektech hovořeno. Stejně jako v případě analýzy obecně politických příspěvků jsme se zaměřili na kontext a valenci výpovědí o politických subjektech. Připomeňme, že zatímco kontext vypovídal o tom, v jakých souvislostech se o daném politickém subjektu hovořilo, vyznění výpovědi o způsobu, v jakém o něm bylo vypovídáno pomocí různých vrstev výrazových prostředků. Proměnné kontext a vyznění výpovědí mohly nabývat čtyř hodnot – neutrální, negativní, pozitivní a ambivalentní. Hodnotu „ambivalentní“ jsme nakonec sloučili s hodnotou „neutrální“.

Graf 5 ukazuje na nejčastěji zmiňované politické subjekty a jejich představitele v souvislosti s valenčním a kontextovým zabarvením zmínek o nich. Analýza ukázala, že výpovědi o nejčastěji zmiňovaných politických subjektech byly valenčně zabarveny jen zřídka. Ve sledovaném období zaznělo ve volebních příspěvcích 360 výpovědí o českých politicích či politických stranách/hnutích. Z hlediska hodnocení politických subjektů lze konstatovat valenční neutrálnost většiny výpovědí (90 %). Zbývajících 7 % výpovědí bylo laděno negativně, 3 % pozitivně.

Příčinou většiny pozitivně zabarvených zmínek byly nejčastěji buď výpovědi oslovených politiků, kteří tyto pozitivní zmínky pronášeli o uskupení, které zastupují, nebo se jednalo o výpovědi informující o příznivých výsledcích průzkumů voličských preferencí jednotlivých stran a hnutí. Negativně laděné komentáře analýza zaznamenala primárně v kontextu výpovědí oslovených politiků, kteří komentovali (kritizovali) své politické konkurenty. Hnutí ANO bylo takto opakovaně kritizováno z populismu a neplnění předvolebních slibů. O straně ČSSD se negativně hovořilo v kontextu propadu jejich voličských preferencí. Negativní zmínky související s Českou pirátskou stranou souvisely s medializací policejního vyšetřování jejího člena kvůli podezření z vandalismu.

Negativní/pozitivní prezentace stran se optikou celku všech zaznamenaných výpovědí objevovala opravdu ojediněle. Analýza nezaznamenala vztah mezi valencí výpovědí a určitým politickým subjektem. Nelze tedy konstatovat, že by některá strana byla protežována a jiná záměrně prezentována v negativních/pozitivních kontextech, příp. s negativní/pozitivní valencí.

3.3. Analýza publicistických pořadů programu NOVA

Dle zadání jsme se dále v analýze zabývali politicko-publicistickými pořady vysílanými na programu NOVA. V předvolebním období byl na tomto programu vysílán pouze jeden. Konkrétně šlo o běžně vysílaný pořad *Střepiny*.

3.3.1. Střepiny

Pořad *Střepiny* je zpravodajsko-publicistickým pořadem programu NOVA. Do analýzy byla zařazena celkem čtyři vydání. Délka jednoho vydání činila průměrně 26 minut, během kterých bylo odvysíláno pět příspěvků. Všechny díly jsme podrobili rešerši. Do analýzy jsme zařadili pět reportáží, které měly politický či předvolební přesah.

Vzhledem k malému množství relevantních reportáží jsme příspěvky posuzovali pouze kvalitativně. Zaměřili jsme se především na věcnou správnost poskytovaných informací, dále pak na projevy favorizace, přízně či diskreditace některého prezentovaného politického subjektu (stranění, zesměšňování apod.).

9. září 2018

Z prvního analyzovaného vydání jsme do analýzy zahrnuli jednu zprávu nazvanou **Akční jízdné**. Zpráva informovala o zavedení 75% slevy na autobusovou a vlakovou dopravu pro studenty a seniory a upozornila na to, že České dráhy státní slevu vypočítávaly z vyšší ceny, než za kterou přepravovaly dospělé cestující. Redakce pořadu *Střepiny* na tuto skutečnost upozornila Ministerstvo dopravy. V tomto kontextu bylo v reportáži prezentováno vyjádření ministra dopravy Dana Ťoka (nestr., ANO). Na základě redakčního upozornění sjednalo ministerstvo nápravu ve výpočtu zlevněného jízdného. Volby byly v této reportáži zmíněny komentářem redaktorky, která usouvztažnila slevu na jízdném s nadcházejícími volbami slovy „Třikrát sláva, blíží se volby a studenti a senioři v Česku jezdí už týden za čtvrtinové ceny“.

16. září 2018

Ve druhém vydání byl identifikován opět jediný příspěvek, který měl politický přesah. Jednalo se o reportáž o lymfské borelióze. Úvodem příspěvku byly prezentovány příběhy lidí postižených touto nemocí. Všichni popisovali průběh a příznaky nemoci a její neefektivní léčbu v České republice. Redakce proto oslovila ministerstvo zdravotnictví. K situaci se vyjádřil náměstek ministra zdravotnictví

Roman Prymula. Reportáž neprezentovala žádné konkrétní politické subjekty. Akcentovala pouze problém nedostatečné léčby nemoci a zoufalou situaci českých pacientů.

23. září 2018

Třetí vydání pořadu zahrnovalo pět různých příspěvků, do analýzy jsme zahrnuli jeden. Jednalo se o reportáž tematizující návrh europoslankyně Michaely Šojdrové (KDU-ČSL), aby Česká republika přijala 50 syrských sirotků. Návrh europoslankyně byl v reportáži představen pouze krátce. Reportáž se zaměřila především na názory českých občanů k otázce přijetí či nepřijetí syrských dětí. Koncem reportáže byla v daném kontextu prezentována rozdílná stanoviska europoslankyně Michaely Šojdrové a premiéra Andreje Babiše (ANO). Reportáž se neklonila k žádnému názorovému proudu.

30. září 2018

V posledním odvysílaném vydání před volbami se objevily dva příspěvky, které jsme zahrnuli do analýzy.

První z nich opět tematizoval politickou diskuzi týkající se otázky přijetí 50 syrských sirotků. V tomto kontextu se reportáž zaměřila na prezentaci podmínek, v jakých žijí děti v jednom ze záchranných táborů na ostrově Lesbos. Redakce pořadu zprostředkovala materiál přímo z daného místa. Tamní podmínky byly popisovány jako nelidské a nedůstojné. Prezentovány byly špatné hygienické podmínky v táboře, kriminalita, nepokoje, násilí, nedostatečná kapacita tábora a s tím vším související zdravotní a psychologické problémy dětí i dospělých. Redakce oslovila přímo i několik obyvatel tábora, kteří dostali prostor vysvětlit, z jakých důvodů do tábora přišli (strach o život, válka, nepokoje), jak se jim v táboře žije, jaké jsou jejich vize do budoucna. Koncem reportáže bylo připomenuto i stanovisko „Česka“ (české vlády) k otázce pomoci těmto lidem/dětem. Redakce toto stanovisko explicitně nehodnotila, nechávala na divákovi, aby si utvořil vlastní názor na základě poskytnutých informací.

Druhý příspěvek informoval o nadcházejících volbách. První část reportáže se zaměřila na volby komunální, druhá část na senátní. Reportáž shrnovala důvody, z jakých jsou tyto volby důležité (k čemu je zastupitelstvo/senát). Dále prostřednictvím výpovědí oslovených politologů (Jana Kubáčka a Jana Herzmana) hodnotila probíhající předvolební kampaň a zpravovala diváky o tom, jakým způsobem a kdy mohou volit. Reportáž nezmiňovala žádné konkrétní politické subjekty. Příspěvek byl optikou zákona o vysílání bezproblémový.

4. ZÁVĚR

Primárním cílem analýzy bylo odpovědět na otázku, zda vybrané pořady provozovatele TV Nova s.r.o. vysílané na programu NOVA v období od 7. září 2018 do 5. října 2018 respektovaly ustanovení § 31 odst. 2 a 3 zákona o vysílání týkající se povinnosti vysílat zpravodajské a politicko-publicistické pořady objektivně a vyváženě.

Předmětem analýzy byly dva pořady – hlavní zpravodajská relace provozovatele (*Televizní noviny*) a zpravodajsko-publicistický pořad *Střepiny*.

Analýza hlavní zpravodajské relace *Televizní noviny* nezjistila žádné skutečnosti ukazující na porušení zákona o vysílání. Ve sledovaném čtyřtýdenním období měla relace zájem jak o aktuální obecně politické dění, tak o volební agendu. Větší zájem, odvozený od počtu, stopáže či formy odvysílaných zpráv, projevovala relace o obecně politická témata, zejména pak témata týkající se aktuálního politického dění v České republice i v zahraničí.

Analýza volební tematické agendy ukázala, že se relace orientovala s větší četností na dění a kandidáty do komunálních voleb. Senátní volby byly zmíněny spíše okrajově, kandidátům do Senátu nebyla věnována samostatná pozornost.

Příspěvky odvysílané k podzimním volbám přinášely divákům různorodé informace jak o kandidujících subjektech, aktuálních předvolebních průzkumech i organizačních záležitostech spjatých s volbami. Provozovatel se tak snažil poskytnout divákům dostatek rozličných informací k nadcházejícím volbám.

Největší prostor (vyjádřený četností zmínek o jednotlivých stranách a četností výpovědí zástupců politických subjektů) patřil ve sledovaném období v relaci hnutí ANO. Kvalitativní zhodnocení příspěvků ukázalo, že vyšší reprezentace tohoto hnutí souvisela s aktuálním politickým děním i skutečností, že hnutí ANO má nejsilnější zastoupení v zastupitelských sborech. Analýza neukázala na tendence provozovatele protežovat nebo jakkoli zvýhodňovat jeden politický subjekt před jiným. Medializovány byly všechny strany zastoupené v Poslanecké sněmovně. Srovnáme-li čistě volební příspěvky (především předvolební speciály z vybraných měst, reportáže založené na odvysílaných předvolebních debatách, zprávy informující o programových prioritách kandidujících subjektů, jejich kampaních apod.) parlamentní strany dostaly relativně obdobný prostor. Ačkoli komunální volby nelze posuzovat optikou celostátní politické situace, lze přístup provozovatele označit v souladu se zákonem o vysílání, dle kterého je provozovatel povinen zajistit, aby ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech bylo dbáno zásad objektivnosti a vyváženosti a zejména nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, popřípadě jejich názory nebo názory

jednotlivých skupin veřejnosti, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě.

Politické subjekty byly prezentovány povětšinou zcela neutrálně. Redakční výroky se zpravidla držely věcné roviny. Ve zprávách se prakticky nevyskytovaly redakční hodnotící komentáře, provozovatel se držel zpravodajského formátu a nevnášel do obsahu svá vlastní subjektivní stanoviska. Negativní/pozitivní zmínky, které analýza zaznamenala o jednotlivých politických subjektech, byly z pohledu celku zanedbatelné. Analýza neukázala na to, že by byl jakýkoli vliv mezi valencí výpovědí a určitým politickým subjektem. Nelze tedy konstatovat, že by některá strana byla protežována a jiná záměrně prezentována v negativních kontextech, příp. s negativní valencí.

Analýza zpravodajsko-publicistického pořadu *Střepiny* nezaznamenala žádná problematická místa. Provozovatel se v pořadu ve sledovaném období zaměřoval na aktuální společenská a politická témata uplynulého týdne. V souvislosti s nadcházejícími volbami nepřipravil žádné speciální vysílání. Analýza se zaměřila na pět příspěvků. Pouze jediný byl přitom čistě volební tematiky. Ostatní pojímaly obecně politická témata. Obsah analyzovaných reportáží byl vyhodnocen z hlediska zákona o vysílání jako bezproblémový.

Přijatá usnesení a shrnutí dalšího vývoje

Usnesení přijaté dne 25. června 2019 (zasedání Rady č. 11/2019):

- Rada pro rozhlasové a televizní vysílání se seznámila s analýzou zpravodajství a publicistiky programu NOVA provozovatele TV Nova s.r.o., před volbami do zastupitelstev obcí a Senátu PČR 2018.

Dle výsledků předložené analýzy byly zpravodajské i politicko-publicistické příspěvky na programu NOVA ve dnech před volbami do zastupitelstev obcí a Senátu PČR 2018, tj. 7. 9. až 5. 10. 2018, odvysílány v souladu se zákonem č. 231/2001 Sb. Zkoumané příspěvky splňovaly kritéria vyváženosti a objektivity a ve svém celku nevedly k upřednostňování žádné politické strany ani hnutí. Rada se s analýzou seznámila a vzhledem k jejím závěrům nepřistoupila k dalším právním krokům.